تك نسخه‌سی هر یرده ٣ قپك

بوتون ئولکه‌لرك پروله‌تارلاری برله‌شیگز!

٢٦ مای ١٩٢٨ نجی ایل
26 Мая 1928 г.

« زنگی » نك آبونه قیمتلری:
بر ایللیکی . . . . – ٢ منات
آلتی آیلغی . . . . – ١ منات
اوچ آیلغی ٦٠ قپك . . . .
اداره‌سی: ارمنستان ق. (ب) ف. م. قومیته‌سی

توزیعات شعبه‌سنك آدره‌سی: ایروان آبوویان نومرو ٨

زنگی غزته‌سی

ارمنستان قوممونیست (ب) فرقه‌سی
مرکزی قومیته‌سینك اورغانی کندلی غزته‌سیدر

زحمتکشلره فرقه و شورا قورلوشنه عائد
یازیلاره صحیفه‌لریمز آچیقدر. چاپ
ایدیلمه‌یه‌ن مکتوبلار گیری قایتاریلمیر.

یاشاسین ایشچی کندلی اتفاقی!

هر هفته بازار و جمعه آخشاملاری چیقیر.

نومرو: ٣٢ (١٣٢)

اوجونجی ایل دوامی.

مطبوعات کونی و وظیفه‌لریمز

پروله‌تاریا دیکتاتوراسی زماننده فرقه‌مزك برنجی کومکچیسی و سوسیالزم اولکه‌سنك صادق قاراوولّارندان بیریسی ده فرقه و شورا مطبوعاتیدر. هر ایل بیش مایدا مطبوعاتمز کوردیکی و الده ایتدیکی موفقیتلره یکون وورور. کتله‌یه شورا و سوسیالزم قورولوشی باره‌سنده نه کبی کومکلر ایتدیکنی نظاردن کچیریر.

مطبوعاتمز کهنه حیاتك «دوستلاری» فرقه و شورا حکومتمزك آپاردیغی سیاسته قارشی آچیق و گیزلی صورتده هوره‌نلرك باریشماز دوشمنی اولوب زحمتکش ایشچی کندلیلرك ایسه برنجی دوستی و یولداشی‌در. اونك ایچون هر ایل مطبوعات کوننده بو کبی مسئله‌لره یکون وورور. بزده بو باره‌ده الده ایتدیکمز موفقیتلری–و قاباغمزدا حل اولونمامیش نقصانلاری بورادا قید ایتمکله اوخوجیلاریمزك نظر دقتنی جلب ایتمك ایسته‌ییریك. ارمنستان‌دا یاشایان خیردا ملتلرده‌ن تورکلرك اوز آنا دیللرینده تورکجه غزته چیقماسی البته‌کی برنجی صیرادا ملی مسئله‌یه یارماق آراسندان باقانلاریك بوموفقیت هر شیئدن اول گوزلرینی چیقاریر. ایندی‌یه قدر هیچ بر فرقه و حکومت ایشچی و کندلیلرك مطبوعاتلا علاقه‌سنی محکم‌لندیرمك اونلاری مطبوعاته چکمک

یاراق کچن ایللره کوره بر چوق موفقیتلر الده ایدیلمشدر. اولا کتله‌نك آرزوسی اوزرینه غزته‌مزك هفته‌ده ایکی دفعه چیقاریلماسیله کچن ایلکی تیرازك سکز یوز اولوب بو ایللری [...] بیك بشیوزه چاتماسی، ایستر[...] مخبرلرینك اشتراکی و [...] جهتندن ضعیف اول[...] ایتمشدرکه بونی [...]

بو کونلری ارمنستان[...] غزته‌مزك اطرافنا ایکیوزدن آرتق کندلی مخبری توپلانمشدر که بو صورتله غزته‌نك مندرجاتی رنگینله‌شمشدر. کند تصرفاتنك یکی و مدنی اصوللار ایله بجریلمه‌سی حقنده آغرانوملار طرفندن یازیلان رهبرلیك ایدیجی مقاله‌لر حقوق کومکلیکی، دوقتورك مصلحتلری و کندلیلر طرفندن ویریلن سواللارا آیدین و قیصه جوابلاری اوز اوخوجیلارینا آیدینلاشدیران غزته‌مز تمامیله کتله‌وی‌لشمکه یوز قویمشدر. آنجاق بو قدر ایشله کفایتلنمك اولماز. چونکه بو بیزیم ایچون موفقیت ایسه‌ده اویله مهم نقصانلاریمز واردرکه اونلاردان بحث ایدوب «اوز اوزیمزی» تنقید ایتمك شعاریله کندلی

سویوق تیره‌نیرلر. اولا بیلسن‌ده‌که ارمنستانده کندلیلره مخصوص تورکجه غزته چیقدیغنی بیلمیرلر.

غزته‌مزك تیرازی آرتیر. بو اونی کوستریرکه غزته‌مز کندلی کتله‌سنی مراقلاندیریر. اونلاردا مطبوعاته قارشی بویوك محبتلر یارادیر. آنجاق بونی‌دا دیمك لازیمدرکه کتله‌نك احتیاجلارینی اودمك یولوندا قاباغمزدا بر چوق مانعلر واردر. بونلاردان برنجیسی غزته‌ده چاپ ایدیلن مخبر مکتوبلارندا کوستریلن نقصانلارك یرلرده اورتادان قالدیریلوب قالدیریلماسندان خبریمز یوقدر.

آنجاق بو سوك زمانلاردا بو نقصانلارك اورتادان کوتوریلمه‌سنه یاردیم ایده‌جك یرده مخبرلره هجوم اونلارك آغزلارینی باغلاماق اونلاری جور به جور واسطه‌لرله قورقوتماق «قانون» حکمنه کیرمکده‌در.

هله بو کیملرینك اون بشنجی فرقه قورولتاینك و سوك آپره‌ل پله‌نومنك قرارلاریندان خبرلری یوقدر. فرقه‌نك رهبرلکنی مطبوعات اوزرینده آرتیرماق کندلی مخبرلر حرکاتنا رهبرلك ایدیلمز [...]سه بز سوسیالیزم قورولوشنداکی نقصان، آچیق لریمزی مخبرلرك کومکلیکی اولمادان قاپادا بیلمه‌ریز.

بو باره‌ده‌کی نقصانلاریمز چوق بویوکدرکه کنیش کندلی کتله‌سیله علاقه‌نك اولماماسی کند تصرفاتنا دائر براقیلان مقاله‌لرك کندلیلر طرفندن نه جور آگلادیغنا دائر معلوماتمزك اولماماسنا سبب‌ده هم ماددی و هم‌ده اداره‌مزك تعلیماتچیسنك اولماماسی یوزیندن ایشله‌ریمز آقسایر. کچن ایللره کوره مخبرلر حرکاتی جانلانیر، دیوار غزته‌لرینك اطرافنده یوزلرجه مخبرلر توپلانیر؛ بونلارا جانلی رهبرلیك ایله‌مك اداره‌مزك وظیفه‌لریندن برنجیسنی تشکیل ایله‌دیکی حالدا لازیم اولان شتاتك یوقلغی‌ده مانع اولور.

غزته‌ده اشتراك ایله‌ین مخبرلرمزك چوقلاری کندلیلر و کندلی جوانلار و مکتبلی جوانلاردر. باتراقلاردان مخبرلرمز یوق درجه‌سنده‌در. شبهه یوقدرکه کله‌جکده باتراقلار آراسندا اولان سوادلیلاردان مطبوعات اطرافنا توپلامالی‌یق.

مخبرلرینه بو باره‌ده ماتریال ویرمك زمانی چاتمشدر. بو نقصانلاردان برنجیسی کند تصرفات شعبه‌سنك ضعیفلیکی‌در. مرکزی متخصصلردن و هم‌ده بر ایکی متخصصدن کومك آلماغمزدر.

کندلرده ایشله‌ین آغرانوم، کند تصرفات متخصصلری دوقتورلار و غیرلاری ایسه بو باره‌ده بزه هیچ بر کومك کوسته‌رمیرلر.

مطبوعاتمزك وظیفه‌سی فرقه و حکومتمزك دیره‌کتیفلرینی کتله‌یه آگلاتماق کند تصرفاتنك مدنی‌لشدیریلمه‌سنده و بونلاری بوتون کنیش امکچی کتله‌نك بنمه‌سنده اوینادیغی رولی تمامیله اودمك ایچون یرلرده چالیشان متخصصلرمزك، و مسئول فرقه و شورا ایشچیلرینك

کومکلکی لازیمدر. اداره‌مز بو باره‌ده چالیشمش کتله‌نك اشتراکنی تأمین ایده‌جك واسطه‌لره مراجعت ایتمش ایسه‌ده هله بو آرزویا موفق اولا بیلمه‌مشیك. بز بو کونده ده ینه ارمنستاندا اولان توپراق، صحیه، خلق قومسارلقلارینا قضا و رایونلارمزدا ایشله‌ین ایشچی و متخصصلره یوزیمزی دوتوب کتله‌یه کومك ایتمه‌لرینی آرزو و طلب ایدیریك.

قومشو جمهوریتلرده اولان آغرانوم و کند تصرفات متخصصلری غزته‌مزه کومك ایدوب لازیمی مقاله‌لر کوندردیکلری حالدا کندلرده همیشه کندلیلرله علاقه‌ده اولوب اونلارك عادت و احتیاجلارینی بیله‌ن ایشچیلر بو باره‌ده

یوقاریدا کوستردیکمز نقصانلاردان باشقا داها بر چوق نقصانلار واردرکه هاموسنی بر مقاله‌ده صیغیشدیرماق اولماز. آنجاق بونی دیمك لازیمدرکه غزته‌مز هله کنیش کتله‌یه دوغرو شعارینی حیاته کچیره بیلمه‌مشدر. ارمنستاندا تورك دیلنده چیقان کندلی غزته‌سنك اوچ بیك تیرازی بیزیم ایچون چوق آزدر. بونك اوخوجیلارینی اون بیگه چاتدیرماق بو

[بو]للارینی قوممونیست فرقه‌سی کبی دوشونمه‌میشدر.
[خا]رجی اولکه‌لرده‌کی مطبوعات اساساً بر نیچه بوغون بوغون قاپیتالسته ساتیلمشدرکه بو جور صاتیلمش مطبوعاتدان ایشچی صنفنك و کندلیلرك سیاسی، اقتصادی و مدنی سویه‌لرینك یاخشیلاشدیریلماسنی ایسته‌یوب، [ایسته]مه‌مسی باره‌سنده دانیشماغا بیله کلمز. [آر]زوآزیا مطبوعاتنك ایچ یوزی بزه [مع]لومدر.

لاکین پروله‌تاریا، ایشچی کندلی مطبوعاتنك عهده‌سنه کوتوردیکی مسئله‌لرده مطبوعاتمز برایکی میلیونه‌ره یوق کنیش ایشچی کندلی و امکچی کتله‌یه دایانیر. [او]نلارك درد و احتیاجلارینی تأمین ایده‌ن مملکتمزك سوسیالیزم قورولوشندا زحمتکشلرك قاباغنا چیقان چتینلکلرله کهنه‌دن قالمیش بیوروقراتیزم خسته‌لکلرینه قارشی مبارزه آپاریر.

غزته‌مزك بو ییل خیردا اولماسنا باقما

مطبوعات گونی و کندمخبرلریمزك وظیفه‌لری

قوممونیستلرك الك بویوك فضیلتی، یعنی پاکلکی اونلارك اوز نقصان و سهولرینی گیزلتمه‌دن سویله‌مکده و میدانا چیقارماقدادر. حقیقتاده بیز اوز نقصانلاریمزی سویله‌مز و تنقید ایتمزسه‌ك، هیچ بیروقت تشبثاتمزده و مین دورلو چتینلکلرله آپارماقدا اولدیغمز شورا و سوسیالیزم قورولوشمز زحمتلرنده قطعی موفقیت الده ایده‌مه‌یز.

مطبوعاتمزك بو جبهه‌ده وظیفه‌سی و یا پاجقلاری پك مهم‌در. یرلرده گورون هر بیر نقصانلق، بیوروقراتیزم و دقتسز حرکتلر ایمدی‌یه کبی غزته‌مز ستونلارینده درج اولونمش ایسه‌ده، ایمدیدن سوگرا داها بویوك مقیاسله یازیلمالی و نقصانلار میدانه چیقاریلمالی‌در.

مطبوعات کوننده کند مخبرلریمزك بو مسئله‌لره داها زیاده دقتلیجه یاناشمالی و ئوز وظیفه‌لرینی یاخشی ایفا ایتمه‌لیدرلر ایمدی‌یه کبی آپاریلان مبارزه‌یی داهادا زیادا آرتیرماقلا برابر اوز اوزیمزی تنقید ایتمك یولوندا مخبرلریمز بوتون دقت و غیرتلرینی ویرملیدرلر.

کند مخبرلریمزك بعضیلری اوز محیطلرنده میدانه کلن مهم نقصانلار باره‌سنده یازماغا قورقیرلار حقیقتی میدانا چیقاران مخبرلر هیچ بر شئی‌دن قورقمامالی، تا موسلی مخبرلری فرقه و کندلی مفتشلکی مدافعه ایدیر اونك ایچون کندلی مخبرلری شخصی تنقیده آرتق درجه‌ده فکر ویرملی کوز ایله کوروب تحقیق ایله‌دیکی نقصانلاری یازدیغی کبی موفقیتلریده یازمالیدر.

اقتصادی یوکسه‌لیشمزه و شورا سوسیالیزم قورولوشمزا وورلان هر بیر خردا ویا بویوك ضرر، هر بیر دقتسزلگه مخبرلریمز طرفندن شدتلیجه تنقید ایدیلمه‌لی و «زنگی غزته‌سی» ایسه همین تنقیدلرك محیطمزده یگانه استنادگاهی و مبارزه جبهه‌سی اولمالی‌در.

مخبرلریمز بو حقیقتی یاخشی قاناراق «زنگی غزته‌سی»نك اطرافنا داها زیاده توپلانوب اونك ستونلاریندا پروله‌تاریا دیقتاتوراسنك مدافعه‌سنه و سوسیالست جمعیتنك ترقیسنه وار قوه‌لر ایله کومك ایتمه‌لی‌درلر.

مملکتمزده سوسیالیزم قورولدشمزك الك بویوك بیر کومکچیسی البته‌که فرقه و شورا مطبوعاتی‌در. اولکه‌مزده همین قورولوش زحمتلرینك ترقی و انکشافنا و کوزه چارپان نقصانلاری مطبوعات اوز صحیفه‌لرینده کوستریر. مطبوعات بیزیم اجتماعی قورولوشمزك آیینه‌سی–اونك نوبتی مسئله‌لرینی موفقیت و نقصانلارینی تمثیل ایدن الك مهم و سارسیلماز بیر سلاحی‌در.

مطبوعات گونی هر سنه شورا خطنده بو حقیقتی بیر کره داها پك آیدین اولاراق میدانا چیقاریر و شورا مطبوعاتمزك بو جبهه‌ده وظیفه‌سنی و ایمدی‌یه کبی گورمش اولدیغی ایشلری بوتون دوست و دوشمنلریمزه بیلدیریر.

١٥ نجی فرقه قورولتایمزدان سوگرا کندده شورا، سوسیالیزم قورولوشمزك قباغنه چیقان الك بوغون و مهم مسئله‌لر آپریل پله‌نومندا مذاکره ایدیلن مسئله‌لر سایلاییلر. بوتون زحمتکشلریمزی سوك درجه مراقلاندیران آپریل پله‌نومنك «تاخیل تدارکی» و بیرده «شاختینسکی» مسئله‌لری بیزیم کند زحمتکشلریمزك و مخبرلریمزك نظردقتنی جلب ایتسه کرکدر.

بو کون مطبوعات واسطه‌سیله بیز قورولوشمزا و سوسیالیست تصرفاتمزا قارشی برءر اقتصادی عکس انقلابچی حرکتلره و گیزلی حاضرلیقلارا قارشی نه جور مبارزه آپارمامزیدا اوگره‌نیرز.

قولاقلار طرفندن حکومتمزك تاخیل تدارك پلاننا قارشی، خارجی و داخلی بیر طاقم کهنه معدن صاحبلری و مهندسلر طرفندن‌ایسه شاختینسکی رایوننده استحصالاتمزا قارشی آپاریلمش اقتصادی عکس انقلابچی حرکتلری بیزیم بیر طاقیم نقصانلاریمزی میدانه چیقارماقلا برابر، همین نقصانلاری آرادان کوتورمك ایچون ایمدیدن سوگرا نه کبی اصوللار و اولچولر کوتوریلمه‌سی ایچون بزه یوللار کوستریلمشدر.

هر بیر جبهه‌ده نقصانلاریمزی تمامیله گوره‌بیلمك و اونلارا قارشی لازم کلن تدبیرلری دوشونمك ایچون اوزاوزیمزی تنقید ایتمه‌مز برنجی شرطدر.

ستالینك یولداشك سویله‌دیکنه گوره،

سول-آرش

کندلی مخبرلرینه کوسته‌ریش و مصلحتلریمز

مخبر اجتماعی ایشچی اولمالیدر!

اجتماعی حیاتدا شخصاً چالیشماقلا یاخشی مخبر اولارسان. فرقه ئوزه‌کی، زاوود قومیته‌سی همکارلار اتفاقی، قواوپراتیف ایشچی و کندلی مفتیشی بونلارك هیچ برینی نظردن بوراقمامالیسان. هر زمان ایشچی و کندلی کنیش کتله‌لریله صیقی علاقه‌ده اولمالیسان.

هر بر شیئی دقتله اوگره‌نملی‌سن

بوتون محصیگی یاخشی اوکره‌ن و دقتله تحقیق ایتمه‌لیسن. ماتریال و معلومات توپلادیقدا یالکز سندلره ایناغمالیسان، اوز شخش تأثراتگا بیله ایناغما. بونلاری بر چوق دفعه تحقیق ایت خصوصاً کناردان آلدیغك معلوماته آرتیق دقت ایتمه‌لی و اونی تحقیق ایتمه‌لیسن.

اداره‌مز ایله صیقی علاقه‌ده بولونمالیسان

یازدیغك غزته اداره‌سیله صیقی علاقه‌ده بولونماغا سعی ایتمه‌لیسن تعجیلی خبرلری همان ساعت اداره‌یه بیلدیر. لازیم اولورسا اوزکه و یاخود رایونداکی مسئول مخبرك یانینا کیت و بوتون معلومات و سندلری اونا تقدیم ایت!

یادیگا ایناغما

یادا ایناغماق اولماز. هیچ وقت یادیگا ایناغما بر چوق مراقلی و اهمیتلی شیلر یادیگدان چیقا بیلیر، بوگا کوره‌ده دائما یانگدا جیب دفترچه‌سی اولمالیدر. هر نه ایشته‌سه‌ك هر نه کورسه‌ك دفتریگه یاز. دفتره یازدیغگی بو کون، بر آی و بر نیچه ایلدن سوگرا اوقویا بیلیرسك!

تون سوادلی و قاناجاقلی کندلیلرمزك وظیفه‌سی‌در. اکر قضالاردا اولان ایشچیلریمز بو ایشه فکر ویروب‌ده بو باره‌ده یورولمادان چالیشارلارسا کله‌جك مطبوعات گونه قدر بز بو آرزومزادا چاتا جاقیق.

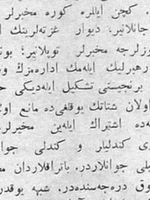

ع. زینالوف

مخبرلریڭ تعقیب اولونماسی

(یاخود کوز قویانه و «دوست» سفره)

کرك فرقه کرکسه بوتون شورا مطبوعاتی طرفندن قبول اولونمشدرکه مخبرنجه شورا حکومتنڭ اویله‌ده فرقه‌نڭ کوزلری و یکانه کومکجیلریدرلر. مخبر اوزینه ویریلن عنوانی حقلی چیقارمشدر و لاکن مخبرلری تعقیب ایتمك هله دورمامشدر. و داها زیاده آرتاراق درلاشیق یوللار ایله تعقیب ایتمك اصوللارینا کیچمشدر. ایندی مخبرلرمزی نه اینکه یالکز صنفی دوشمنلرمز حتا شورا آپاراتلاریڭ رهبرجی «دوستلاری» طرفندن تعقیب اولونورلار. بر چوق واقعه‌لرده فرقه خطیله چالیشان مسئول یولداشلارده مخبرلریمزی تعقیب ایدیرلر.

حالبوکه بو تعقیبات حقنده قومونیست فرقه‌سنڭ ۱۵ نجی قورلتایی مخبرلریڭ آپاردیغی زحمتلریڭ حق-حساباتی کوزه‌رك مخبرلر اوزرینه بویوك دقت ویرمشدر. اونلاریڭ حقوقنی مدافعه ایتمك؛ اونلار آراسندا تربیه زحمتلری ایفا ایتمك تعقیب اولونانلار حقنده شدتلی واسطه‌لر اله آلماق ایچون فرقه تشکیلاتلارینا و دولتی؛ عائد اورغانلارینا (ایشچی کندلی مفتشلکنه) مخبرلریڭ زحمتلری اوزرینه جدی دقت یتورمکی تاپشیردی. بونکله برابر ۱۵ نجی قورلتای اوز اوزینی تنقید ایتمك شعاری میدانا قویدیکه بونك سوسیالیست قورلوشمز ایچون پك بویوك اهمیتی واردر.

فقط شورا و اوزکه آپاراتلاردا اوتوران «دوستلارمز» و قسماً فرقه امکچیاری مخبرلریڭ رولنی و اهمیتنی بو جور آڭلامیرلار بو کبیلری باره‌سنده ستالین یولداش دییر: «فرقه صیرالارندا بر طاقم آداملار واردرکه عمومیتله تنقیدی خصوصیله اوز اوزینی تنقیدی سه‌ومیرلار. او آداملارا بن «زرلنمیش» قومونستلار دییه‌ریم.

بونلاری یازماقدا مقصدیمز نه در؟

«زنگی» مخبرلریندن بری: «کوز قویان» غزته‌مزڭ آپریل آینده چیقان (۱۲۲) نومروسنده یازمشکه باسار کچر رایونندا قیش شدتلی و دواملی ایدی (نیجه‌که اوزکه یرلرده). نقطه شدتلی احتیاج وار ایدی، لاکن همین رایونڭ قواوپراتیف مدیری یاتمیش و کندلیلرڭ احتیاجلارینا فکر ویرمه‌دیکندن بازاردا خصوصی آلیش ویریشچیلر یوللاریڭ ماعده‌سزلکی سببیله قواوپراتیفڭ داها «ایده جکی قالمیردی». اودرکه خصوصیله فقا لیلرینی آرتیروب یول و مساعد وضعیتدن استفاده ایده‌رك تمك بازاری خصوصلریڭ الله کچیر، و .... تمك فوندی ۲۰ / قپکه قالقیر. همین مخبر یازیرکه رایوندا فرقه رهبرلکنڭ ضعیفلکی نتیجه‌سیله ق. ك. اتفاقنڭ زحمتلری انتیظامسز و ضعیف کچمیشدر. اوندان باشقا ق. کنجلر آراسندا دینی موهوماتڭ کوك سالدیغی و سائره قباغنی آلماق ایچون چاره‌لر تاپماق لازیمدر. بونی معلوماتلار و مخبرلر تصدیق ایدیرکه بو حاللار دوغرو و حقیقته موافقدرلار. بو کبی حقیقتلری انکار ایتمك اولاماز. فقط رایونڭ فرقه

مخبرلریمزدن یولداش س. شیرینوف

تعلیماتجیسی یولداش سفر و قواوپراتیف مدیری بیلمه‌یریك نه‌دنسه مخبری محکمه‌یه چاغیرمشلار و غزته اداره‌سندن اونڭ آدی و فاملیاسی طلب ایدیلیر.

فرقه آپاراتندا چالیشان مخبریڭ حقوقنی مدافعه ایده‌جك، غزته‌مزده یازیلان مخبر مکتوبلارینی یوقلایاجاق و نقصانلارڭ آرادان قالدیریلماسی ایچون واسطه‌لر تکلیف ایده‌جك یرده بیزیم «محترم» فرقه تعلیماتجیسی مخبری محکمه‌یه ویریر.

مخبرلریمزدن ج. سیدلی

یولداشا بر کره‌ده ستالین یولداشڭ زرلنمیش قومونیستلر حقنده‌کی سوزینی یادینا سالماغی توصیه ایدردیك یولداش سفر بونی بیلمه‌لیدرکه فرقه ده‌یر: «اوز اوزینی تنقید ترقمیزیڭ اڭ قولی واسطه‌لرندن بریدر، و بولشه‌ویزمڭ قوه‌سی اوز نقصانلارینی، سهولرینی اعتراف ایتمه‌سنده‌در و چکنمه‌دن زحمتلرمزڭ نقصانلارینی سربست بر صورتده تنقید ایدتلری آلقیشلامالی‌در.

بونکله‌ده فرقه «زرلنمش» قومونیستلری فرقه‌نڭ، بالشه‌ویزمك روحینه یابانجی بر عنصر اولاراق تاثیر حتا تنقیداتدا ۱۰-۵ فائض حقیقتده اولارسا اونی فرقه آلقیشلایر، دقتله ایشتمك و صاعلام نسلی حسابا آلماغی تکلیف ایدیر. بونلارڭ هاموسنی فرقه تعلیماتجیسی یولداش سفریك و اونك کیبلرینك یادینا سالیریق‌که عمومی زحمتلریمزیڭ نقصان و سهو طرفلرینی دوزه‌لده بیله‌ك، عین زمان کنیش کتله‌نی بو ایشه جلب ایتمك ایچون مخبر زحمتلرینه و اونڭ حرکاتنه جدی یاقلاشماق، مخبرلری اوز زحمتلرینده دوام ایتمك اونلارا رهبرلیك ایدوب یوللار کوسترمك جارت ویرمك ایچون اوز اوزیمزی تنقید ایتمك ایشنی یایماق و سائره....

بز تنقیداتدان استفاده ایدن داخلی و

غزته‌مزڭ توزیعات شعبه‌سنڭ موکللر شعبه‌سی مدیری یولداش غاریبیان

خارجی دوشمنلرمزدن قورقمایریق شورا حکومتنڭ محکملکی همین اوز اوزینی تنقید ایتمکنده‌در. تنقیدات شورا حکومتنڭ محکملنمه‌سی ایچون «بزه هوا و سو کبی» لازیم اولدیغنی ستالین یولداش پله‌نومدا سویله‌مشدر بویله تنقید بیزیم ایشله‌ریمزی ضعیف سالمیر و سالاماز.

یولداش سفریك، مخبر «کوز قویانڭ» و شورا حکومتنڭ سوسیالیست قورلوشی ایچون زحمت آپاراتلاریڭ مقصدی بو اولمالیدر. زحمتکش محکمه‌سیله، انقلابی نظاملیکله یولداش سفر و اونك کیبلری صاغلام تنقیدات ایله زحمتکش محکمه‌سنڭ انقلابی قانونلارڭ قاراوولندا بولنان و سوسیالیزم قورلوشی ایشینك انکشافی یولنی تمیزله‌ین مخبرلریمزی قورقوداماز‌لار.

ش. سوره‌نی.

آقتیف مخبرلریمزدن قدیم علییف

پیونیر مخبرلریندن ف. عزیزاوف

تنقیدیڭ آچیق و پالتارلارینی دکیشدیره‌ن دوشمنلری اوزی اوزینی تنقیدی حقنده نه دوشونورلر

تنقیده دوچار اولان مسئول قومونیست بیوروقرادی

بنم خط حرکتمی بی‌طرفلریك یانندا تنقید ایتمك یولداشلار! داشناقلارا، مساواتلارا یاردیم ایتمك دیمکدر. بو دوغرودان عکس انقلابجیلقدر.

فرقه‌چی شورا چینونیکی

مادام‌که یوقاریدان اوز اوزینی تنقید ایتمك دیره‌قتیفی وار، البته اونی حیاتا کچیرمکه چالیشمالی. آنجاق یولداشلاری بی حرمت ایتمه‌مك ایچون بویوك دقت لازیمدر که معین حدوددن خارج چیقلماسین و یولداشلار بی حرمت ایدیلمه‌سین چونکه ارمنستان شرائطنده، بویله حاللار شورا حکومتی و فرقه‌یی بی حرمت ایتمك دیمکدر.

جدی سیبلرله تنقیددن چکینه‌نلر

نیچین تنقید ایدوب دوشمنلر قازانایم، بو کون بن تنقید ایدنده او بری کون بنی تنقید ایده‌رلر. یوق... دینمه‌مك داها یاخشیدر. بوش یره دیلمه‌میش‌که سکوت قزیل‌در.

چوقلاردان بریسی

بن البتده اوز اوزینی تنقید علیهنه دکلم اما باشقالارینا ده کمك نه‌ایچون لازیمدر؟

کهنه چینونکیڭ، حاضردا بینی کور

لامش بیوروقراد

تنقید ایتمك بیس ایش دکل، فقط ظن ایدیریم‌که ۹ نجی درجه‌دن آشاغی ایشچیلری بوایشله مشغول اولماغا براقمامالی؟...

«مطبوعات کونینه اتحاف»

سولماز

حریت باغیندا آچان بر چیچك
اولسادا خزانلار قطعیاً سولماز
انقلاب نامیله، جوشان بر یوره‌ك
نشئه‌لری قویوب آلمار اولماز

✡✡✡

شورالار باغیندا، آچان بو گول
شاعرلر جوشاراق گلمشلر دیله
چیچه‌کلر عاشیقی او شه‌ن بلبله
ظالیملر اوقونیڭ هجرانی دگمز

✡✡✡

عاشیقدیم سڭا اولمشدیم دیوانه
دولاندیم باشیڭا سانکه پروانه
بو شه‌ن کوڭلوم آرتیق گلمز فغانه
ویردیك آملری ای گوزل چیچه‌ك.

✡✡✡

اوقشایور سنی، صباحیڭ یه‌لی
اسگی ساندیك سینمیش، آلملی تللی
حسینڭله مفتوندر، زحمتکش ئلی
أبدی‌صولمایان، ای کوزه‌ل چیچه‌ك

✡✡✡

صولمازسان آرتیق، امین‌سن اوزیڭه
آلتون ساچلاریڭ گونش، توکمیش یوزیڭه
اودا حیران قالمیش، قارا گوزیڭه
أبدی صولمیان ای گوزه‌ل چیچه‌ك.

✡✡✡

قارا ییلدیریملار، چاقارسه یوزه
جذب ایدر کائنات توقونماز بیزه
صاف دیلیندن چیقان، آتشین سوزه
ایشچیلر حیراندر ای گوزه‌ل چیچه‌ك

✡✡✡

سنی سلاملار سویله، أسه‌ن ئللره
یتیرسین اوزاقدا اولان ئللره
شهره‌تیڭ یایلسین بوتون دیللره
أبدی صولمیان، ای گوزه‌ل چیچه‌ك.

✡✡✡

گنج یکّی بر باغدر، چیچه‌کلر آچار
عطرلی قوقولار، عالمه ساچار
بوکسه‌ر آمالیڭ سمایه اوچار
أبدی صولمیان، ای گوزه‌ل چیچه‌ك

✡✡✡

داغیلماز بر قوته اولوبسان مالیك
او گوجله کتله‌یه، ساچیرسان بیلیك
مقصدیڭ جهاندا، قورماق یکّیلیك
أبدی صولمیان، ای گوزه‌ل چیچه‌ك.

✡✡✡

گولورکن یوزیڭه، گول یوزلی جوانلار
صولمیاجاقیڭی، بو گون ایدیورانلار
ایشته بنیم‌ده سه‌ودیگم عالی مطبوعات
صولمیان بر چیچه‌کدر أبدی سولماز

✡✡✡

بیزلرده پك بویوك، سنك قیمتك
سیقیلماز دیللره، شانیڭ عزه‌تیك
باق ای گنج مبارز!، قانیك زحمتیك
اولاجاقدر تمل سوسیالیزمایا.

✡✡✡

باق اسگی چیچه‌کلر، برمه‌ر قونك
هیچ کیمسه بونی، ایده‌مه‌ز انکار
گنج قلمدن بو شیلر، یادگار
أبدی صرلمیان، ای گوزه‌ل چیچه‌ك

«نریمان فخری»

سیاسی سوادجا دالدا قالمش ایشچی

بن یاریم سوادلی‌یام، تنقید ایتمك ایشم دکل، تنقیدی قوی باشقالاری ایتسینلر.

ایشچی کندلی مخبرلری حرکاتی پروله‌تار ده‌موقراتیاسینك بیر پارچاسی‌در. بوحرکات گیت-گیده امکچی کتله‌سینی داهادا گه‌نیش صورتده احاطه ایده‌جکدر. جوربه جور قانالارلا ایشچی کندلی کتله‌سینڭ قورولوشی ایشلرینده اشتراکی و مده‌نیله شمه‌سی نتیجه‌سنده حقیقی قومونیزم جمعیتی یارادیلماسی ممکن اولاجاقدر ن. بوخارین

یازاجاغڭ موضوعی اولجه دوشون!

مکتوبی یازماق ایسته‌دیکده نه یازاجاغکی و نه‌دن یازاجاغکی دوشون. هانکی شه‌ن یازاجاغکی اولجه آشکار ایتمه‌مش بر مکتوب و یاخود بر مقاله یازما بر نیچه مطلبی بر برینه قاریشدیرما هر مطلب ایچون بر مکتوب یازسان داها یاخشی اولار. یازدیغك موضوعه موافق مکتوب ایچون آد تاپمالیسان!

اولدوقجا مختصر یاز!

مکتوبلاری خیردا مطلب ایله یاز. هر بر مطلب، اوزیندن قباقکی مطلبی آندیرمالی و اونکله مربوط اولمالیدر. تکرار ایتمه. مطلبله اوزاق بردن باشلاش و مکتوبی اصل مطلبدن باشلا.

اوزون یازما- اونوتما که غزته‌ده نه قدر تمیز نه قدر چوق مکتوب چاپ ایدیلیرسه هم سنك ایچون هم ایشچی کندلیلر ایچون و هم‌ده اداره ایچون یاخشی‌در. بودا مکتوبك قیصه و آیدین یازیلدیغی وقت ممکندر.

یازینك ته‌خنیقی جهتلرینی‌ده بیلمه لیسن!

مکتوب یازدیقدا قلمداش ایله دکل چه‌رنیل ایله یاز. مکتوبی آیدین یاز. سطرلری بری برینك دیبنده یازما و تصحیح ایچون ایکی سطر آراسندا بوش یر قویگل. صحیفه‌نك بر یوزینده یازمالیسان. مکتوبی خیردا ورقه‌لرده خیردا یازیلار ایله یاز کلن که اوز یازدیغکی آسانلیقلا اوزون اوخویا بیله‌سن. یازدیغك کاغذڭ صاغ طرفنده (یوقاریدان آشاغی) بوش بر قویمالیسان. مکتوبی یازدیقدان سوڭرا بر ایکی دفعه اوقو!

سهولریڭی دوزلتگل

دائما مکتوبده آی و گون کوسترمه‌لیسن. اداره‌یه کوندردیکڭ مکتوبك صورتنی اوزوڭ ایچون ساقلا. مکتوب غزته‌ده درج اولدقدا بونی الڭده‌کی صورتنی ایله دوتوشدیر. اداره مکتوبڭدا نه تصحیح یاپوبسا بونلاری اوگره‌ن. اوندان سوڭرا مکتوب ایازدیقدا بر داها سهولر براقما!

ایشچی و کندلی مخبرلرینڭ وظیفه‌سی-مهم بر اجتماعی وظیفه‌در!

اوز ایشیڭه فکر ویر و تجربه‌ڭی و سیاسی سوادجا سوادیڭی آرتیرمالیسان غزته ایشی‌ده باشقا صنعتلر کبی تجربه و بیلیك طلب ایتدیکنی اونوتما. ایشڭده ثابت اول. عیبلرینی آچدیغڭ شخصلر سنه اذیت ایدرلرسه او ساعت غزته اداره‌سنه خبر ویرگلن. بعض مکتوبلارڭ غزته‌ده درج اولونمازسا روحدان دوشمه و وظیفه‌ڭه دوام ایت. چونکه مخبرڭ وظیفه‌سی بویوك و مسئول بر اجتماعی وظیفه‌در. بوراسی انقلابك قازاندیغی حقدر بونکله برابر بو وظیفه پروله‌تار و قومونیزم وظیفه‌سیدر.

هر بیر کند مخبریمز اون نفر آبونه‌جی جلب ایتسه غزته‌میزیڭ تیراژینی یوزفائض آرتیرمیش ادلار

مطبوعات و کتله

یولداش له‌نین همیشه ایشجی مطبوعا تنك قولله‌قتیو اهمیتی حقنده دانیشاراق کنیش ایشجی کتله‌سنی غزته ایشلرینه اشتراك ایتدیرمك فکرینی (۱۹۰۴) نجی ایلده یازیردی.

«هر هانکی بیر غزته‌ده یالگز ادیبلر (یعنی متخصصلر) موفقیتله اشتراك ایده جکلری فکرینك تمامیله تانیش اولدیغنی کوسترمشدر. غزته آنجاق او وقت جانلی و حیاتلی اولابیلرکه اورادا ٤ـ٥ کشی رهبر و همیشه یازان ادیبلردن ماعدا بش یوز و بش بیك ادیب اولمایان یولداش لاردا اشتراك ایده‌لر».

ولادیمیر ایلیچ اوز پلانی هر بر غز ته‌دن زیاده «پراودا» غزته‌سنده حیاته کچردی. «پراودا» نك ایکی ایللیك حیاتنك آغیر شرائطنده ایشجیلردن آلد یغی ۱۱،۰۰۰ مخابره‌یی و ۲۰۰ مقاله‌یی درج ایتدی.

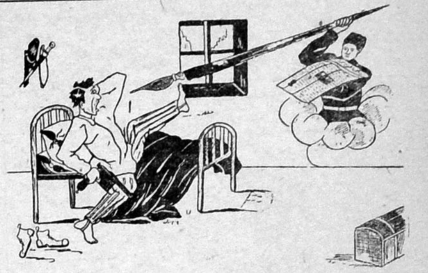

عیبلری آچیلان شورا ایشجلری گجه‌یوخودا کندلی مخبیرینی گورو؟

مطبوعاتڭ آزاده‌لیگی حقنده

ولادیمیر ایلیچ دییردی‌که، ایشجی مطبوعاتی قاپیتاله قارشی آپاریلان مبارزه ده ایشجیلر النده اڭ امینتلی سلاح او لماق ایچون آنجاق پروله‌تاریاتك دو شونجه‌سیله آزاد اولمالیدر. مطبوعات پروله‌تاریات دیکتاتوراسی اصولنك بیر ویندی اولمالیدر.

بو مناسبتله ولادیمیر ایلیچ بورژوآزیا ناطقلریله مناقشه‌یه کیریشه‌رك ۱۹۰۵ نجی ایلده «فرقه تشکیلاتی و فرقه مطبوعاتی» سرلوحه‌لی مقاله‌ده یازیر:

«پول حاکمیتی اوزرینه قورولموش جمیعت ایچنده بولونان و یوقسوللوق ایچنده ایشله‌یه‌ن زحمتکش کتله‌لری و اورادا یاشایان موفته‌خور بر دسته زنکینلر محیطنده حقیقی «آزاده‌لیك» اولا بیلمه‌ز. مقاله یازان افندیلر عجبا سز بورژوآزیا صاحیبلریگزدن سزیك بورژوآزیا اوخو جیلاریگزدن آزادمیسگز؟. بونلار سزدن طلب ایدیرله‌رکه دار چرچیوه‌لر آراسنا آلنان شکللرله فاحشه‌لکی تصویر ایده‌سگز. طلب ایدیرلرکه فاحشه‌لیکی تصویر ایتمه‌سی صحنه‌وی «مقدس» صنایع نفیسه برنه کچیره‌سگز. بونلاری بورژوآزیایا چه‌ویریلمش بورژوآزیا وآنارخیزمی سر بست آزاده‌لیك حقنده بیره‌ر فراز (آنا رخیزمی نقطه‌ی نظریه) دکلمیدر؟ بیر جمیعت ایچنده یاشایوب بو جمیعت‌دن آزاد اولماق ممکن دکلدر. بورژوآزیا ادیبلرڭ، صنایع نفیسه صاحبلرینك آرتیست لرڭ آزاده‌لیکی آنجاق پولدان، رشوتدن و معیشتدن اورتولموش بیر ریاکارلق‌در.

بورژوآزیا جمیعتنڭ ریاکار «مطبوعات آزاده‌لیکنی» یولداش له‌نین بو صورتله اوستنی آچوب کوستریردی.

بورژوآزیاـقاپیتالیست حتی مشروطی جمهوریت اولکه‌لرینده پروله‌تار و کند کتله‌لریله و اهالینك اکثریتله باغلی آزاد مطبوعات اولمادیغنی بوندان آڭلاشیلیرکه چوق مدح اولونان کهنه مشروطی انکلتره‌ده «مطبوعات آزاده‌لیکی» اولان بو اولکه‌ده بوتون انکلتره مطبوعاتڭ دورتده اوچ حصه‌سی لورد نوردقلیفڭ النده‌در.

حال حاضردا یالگز شورالار اتفاقی داخلنده ۸۵ اوقراینا غزته‌لری چاپ او لونور. (ژورناللاردان ماعدا) انقلابه دك به‌لوروسیادا یالگز بیر غزته نشر ارلونور دی، ایمدی ایسه ۱۳ الحاصل اتفاقدا آپریل آینا قدر ۲۰۱ مللی غزته‌لر نشر اولونور و کونده‌لیك تیراژی ۹۳۹ میڭ‌در.

شورالار اتفاقی داخلنده مللی مطبوعات

اکر کهنه روسیا حکومت مطلقه‌سی مللی مدنیتنك هر بر افاده‌سی کوکندن بوغوردی ایسه بونك عکسنه اولاراق اوقتیابر انقلابی و شورالار حکومتی رو سیانك کهنه شکلنی ده‌کیشدیردیکلرینی مللی مطبوعاتنك آرتماسیله آیدین کورو نور اوقتیابر انقلابنا قدر روسیادا ۶۱۰ مللی ژورناللار نشر اولونوردی بونلار عمومیتله کهنه روسیادان حال حاضرده آیریلمش اولکه‌ده غربی لسانلارلا چاپ اولونوردی. مثلا لهارجه ۲۶۸ غزته، آلمانجا ۷۵، لادیشجه ۵۷، ئه‌سدونجا ٤٥، لیدونیاجا ۲۸، اوقراینا کبی چوقلی اهالینك آنجاق ۱۵ غزته‌لری وار ایدی. اوزبکده بیر تورکجه یدی غزته نشر اولونوردی.

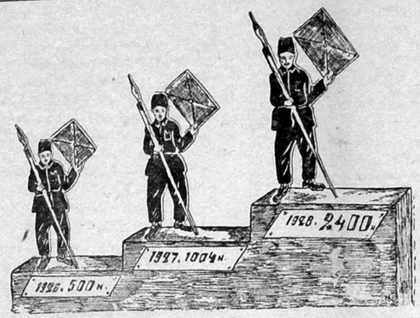

غزته‌مزڭ تراژی و مخبرلری اوچ ایل ظرفنده نه جور آرتیر؟

« ئوز ئوزیمزی تنقید یولیله ، نقصانلاریمزی آرادان قالدیرماق » شعا رینی حیاته کیچرمکه، هربیر مخبر وار قوه ایله چالیشمالیدر.

بیز صنفی دوشونجه وفن بایراغی آلتندا یڭی حیات قورماق، وحیا تمزده کهنه حیات تورتوکونتوسی ایله کسکینلی و مبارزه آپارماق یولی ایله ایلریله‌مه‌لییز.

ایشجی‌ـکندلی مخبرلری! بو یولدا فرقه‌میزیك قرار و تاپشیریقلارینی اونوتما! کتله‌نیڭ بیر فردی اولماقلا ایلریده کیده‌نی اولماغا چالیش! موهومات ایله مبارزه‌یی گوجلندیر. و کهنه حیات قالیقلارینا محاربه اعلان ایت!

کندلی یولداش! «زنگی غزته‌سی» اوزغزیته‌ندر آبونه‌یازیل ماغی اونوتما

بیزیم شورالارـفرقه مطبوعاتمزڭ بو درجه انکشافی، مدنیت ساحه‌سنده سواد ایچون آپاردیغمز مبارزه جبهه‌سنده، فن و مدنیت ساحه‌لرینده الده ایتدیکمز مو فقیتلره بیر جانلی دلیل‌در. پروله‌تاریاتك کنیش کتله‌وی بیر مطبوعات یاراتمش اولدیغمزه و بو مسئله‌ده له‌نینڭ آرزوسنی حیاتا کچردیکمیزه بیر شاهددر.

حال حاضرداکی مطبوعاتمزیك اڭ بو یوك موفقیتلردن بریسی‌ده مطبوعاتمز شرق اهالیسنك اڭ کیریده قالمش و جاهل کتله‌لری آراسندا شورالار حکومتنك و سوسیالیزم قورولوشنك حیقتنی آڭلا تماسی‌در.

غزته‌لریمزڭ کتله‌وی اولماسنی ایشجی کندلی کتله‌لریك کزیده نماینده‌لری او لان ایشجی عسکری، کنج مخبرلردن ۳۳۵ بیك مخبرلرڭ اشتراك ایتمه‌لری سو زیمزڭ جانلی یرینی تشکیل ایدیر. بو حال اڭ امینتلی بیر تأمینات‌درکه کتله‌لر بیزیم تصرفاتمیزا قارشی موفق مبارزه آپاریرلار و سوسیالیزم قورولوشومزڭ موفقیتنه یاردیم ایدیرله‌ر.

بو مطبوعات کونی مناسبتیله غزته او خویانلاردان هر بیریسی کهنه یاشایشی خاطرلایوب شورالارـفرقه غزته‌لریندن بریسنه آبونا یازیلمالیدر. مطبوعات کونی مناسبتله ایشجی مخبرلرینك شبکه‌سنی کنیشلندیروب غزته شورا کندلرینه یایلما لی، هر بر زماندان آرتیق بو کون باغیرمالیز. غزته‌ده ایشجی مخبرلره داها دا کنیش یه‌ر! ش.

ایشجی‌ـکندلی مخبرلریزڭ قزیل قلملریله اداره و تشکیلاتلارمزدان قوولانان چنوونیك بیروقراتلار خصوصی الویریجلی و موللا خان و بکلر.

اوقتیابر انقلابنڭ مظفریتی نتیجه‌سنده شورالار حکومتی تأسیس اولونور اولونماز غزته‌لر و ژورناللار آشاغیداکی دیللر ایله نشر اولونماغا باشلادی.

آپخازیا، آوار، آدیقی، باشقیر، اینقوش، قاباردی، بالقار، قالمیق، قاراقالپاق، قاراچای، قیرغیز، زیر یاق، بولغار، بوریاد، وودیاق، دار قین، مایه‌یر، موردوف، ترکجه، تورکمه‌ن، یرلی یاهودی، اویقور، چرکه‌س، چه‌چه‌ن، جوواش، و یاقود.

شاختینسکی معدنلرده‌کی عکس انقلاب ایشڭ محاکمه‌سنه باشلانلدی

مای آینك ۱۸ نده، موسقوانك عالی محکمه‌سنده شاختینسکی عکس انقلابجی مهندسله‌ریك محاکمه‌سی باشلاندی. محکمه زالی خلق ایله تمامیله دولموشدی. محا کمه‌یی ایشیتمك ایچون بیگلرجه ایشجی و غیر نماینده‌له‌ری، ها بیله‌ده شورالار و اجنبی غزته‌لریك و قونسوللاریك نما ینده‌لری کلمیشله‌ردیلر.

محکمه صدری یولداش ویشینسکی، حکومت مدعی عمومیسی ایسه یولداش قریله‌نقون‌در.

متهم صفتیله محکمه‌یه چاغیریلان ٥۳ کیشدن آنجق بریسی (نه‌قراسوف) محکمه یه کلمکه امتناع ایتمشدر. مدعی عمومی یولداش قریله‌نقونك تکلیفیله محکمه همین شخصی محکمه‌یه کتیرمکه قرار ویردی

محاکمه‌نك برنجی کونی متهمله‌ریك مدافعه ایده‌ن آووقاتلاری، بر نیچه شاهد لریك چاغیریلماسنی‌دا رجا ایدیرله‌ر.

یولداش قریله‌نقو بو یکی شاهدلریك چوغنا اعتراض ایدیر و اونلاریك چاغیر یلمالارینی یرسز کوستریر.

محکمه یکی شاهدلردن بر نیچه‌سنی چاغیرماغی قبول قالانلاری ایسه رد ایدیر.

بوندان سوڭرا ایکنجی و اوچنجی محا کمه اجلاسندا متهملریك اتهامنامه‌لری اوقودوقدان سوڭرا محکمه صدری متهملر اوزلرینی کناهکار بیلدیکلرینه دائر سوال ایدیر متهملردن ١٦ـسی اوزلرینك مقصیر و کناهکار اولدوقلارینی بویونلارینا آلیر لار. ۱۳ کیشی یاریم مقداردا اوزلرینی کناهکار بیلیرلر. قالانلار ایسه کناهلارینی بویونلارینا آلمیرلار.

ابتدائی استنطاقدا اوز تقصیر و کناهلا رینی اطرافلی صورتده بویونلارینا آلان ایکی متهم، محکمه‌یه مراجعت ایدوب اوز آدووقاتلاری اولان موراویووڭ ده‌کیشد یریلمه‌سنی توقع ایدیرلر.

بونلارڭ دیدیکلرینه کوره کویا مورا ویرو اوزلرینك ایشنه یاخشی باقمامیش و همیشه اوزلریله اعدام جزاسندان بحث ایده‌رڭ دلخور ایتمشدریرکه بو صورتله اولکی استنطاقدا دیدیکلرینی بو دفعه ده‌کیشدیرمیشلر چونکه بونلار دیکر متهملر ایچون الویریشلی دکلمیش.

محکمه بونلارڭ بو مراجعتنی قبول ایده‌رڭ موراویووڭ عوضنه باشقا بر وکیل تعیین ایتمیشدر.

کندلی مکتوبلارینا کلن جوابلار

«زنگی» غزیته‌سنڭ ۱۱۲ نومروسندا آدسز امضالی «اونلار کیمدر» سرلوحه لی یازیلان معلومات یرنده تحقیق اید یلمشدر.

شوللودمیرچی‌ده اولان فرقه‌چیلردن بیر نفرده اولسا دوگوزیه‌یه‌ن کندینه کیدوب مخبرڭ یازدیغی سوزلری دانیشمامیشدر. (دوگوزیه‌یه‌ن) کندینده اساساً طائفه بازلق حال‌حاضرده یوقدر. آنجاق توپراق مسئله‌لری کبی اقتصادی سببلردن بعض ناراضیلقلار واردرکه بونی طائفه بازلق آدلاندیرماق اولاماز. بونڭدا قباغی ناحیه اجرائیه قومیته‌سی طرفندن آلنمشدر.

(دوگوزیه‌یه‌ن) کندینده قوموموﻝ ئوزه‌کنك تشکیلی فرقه قومیته‌سی نظرده دوتمشدر. بو یاقین وقتلرده تشکیل اولو ناجاقدر. آدسیز امضالی یولداشڭ یاز دیغنی فرقه قومیته‌سی اهمیتسیز و غرض شخصیلك حساب ایدیر. مخبر یولداشلار مسئله‌نڭ اولدیغنی یازمالی ایشتدکلری مسئله‌یی تحقیق ایتمه‌میش مطبوعاتا یازماما لی‌در.

ناحیه فرقه تعلیماتجیسی

«زنگی غزته‌سی»نڭ بوتون مخبرلرینه!

مخبرلریمزدن چوقونیڭ مکمل آدریسلری اداره‌مزده اولمادیغنا گوره اونلار ایله، رابطه‌ده بولونماق ایشینده چتینلیك چکیریك. بوڭا گوره بوتون مخبرلره مراجعتله ئوز آدرسلرینی و مشغولیت و یا وظیفه‌لرینی اطرافلی یازوب گوندرمه‌لرینی آرزو ایدیریك. بوندان باشقا ممکن ایده‌بیلنلر، ئوز رسملریندن اوچ عددگوندرمه‌لری لازیمدر.

«زنگی غزته‌سی» اداره‌سی

مدیر مسئول م. حسین‌اوف

«زنگی غزته‌سی»نڭ کند تصرفات قواوپراتیفی ساحه‌سنده‌اوینادیغی رولی

ارمنستان شورالاشانماجن ارمنستاندا یاشیان تورك کندلیلرینڭ ئوز آنا دیللرینده غزته‌لری یوق ایدی. او سببدن دولایی اونلارینڭ درد و احتیاجلاری آیدین اولماز بر حالدا قالیردی. آنجاق شورا حکومتی گوننده و قوممونیست فرقه‌سنڭ تشبثاتیله بزده برنجی دفعه اولاراق تورك دیلنده «زنگی» غزته‌سنڭ نشرینه باشلاندی.

«زنگی غزته‌سی کندیمزیڭ و کند تصرفاتمزیڭ مفکوره‌وی رهبری‌در کند تصرفاتنڭ یڭی اصوللاری، مدنی کوکرتیلریڭ زراعتی اویله‌ده ماکینالاشدیرماق و قوللقتیولشدیرمك ایشنده «زنگی» خیلی زحمت آپاریر. مثلا درآلاکزیڭ بیر طاقم تورك کندلیلری قره‌دی شرکتنده‌ن ئوز کندلرنده شرکتلر تشکیلنی طلب و «زنگی»ده قره‌دی شرکتلر طرفندن یوقوللار درنکی تشکیل اولناجاغنی او قویاراق او جور درنکلر ئوز کندلرنده ده تشکیل ایدیلمه‌سی اوزه‌رینه اصرار ایدیرلر ایدی. بو و بونڭ کبی حاللار اثبات ایدیرکه کندلیلر دقتله غزته‌یی او قویاراق اونڭ کوسترشلری و نصیحتلری ایله یڭی یاشایشه دوغرو گیدیرلر.

اعتراف ایتمك لازیمدرکه «زنگی» ئوز صحیفه‌لرنده کند تصرفات قواوپرا سیاسینا بویوك بر حصر ایدیر و هر تومروسنده کند تصرفات قواوپرطیاسنڭ کرك موفقیتلری و کرکه نقصانلاری حقنده مقاله‌لر نشر ایدیر. ماردونی کنیش کندیڭ قره‌دی و دیکر شرکتلریڭ موفقیتلی زحمتلری و باش کرنی باسارکچر قره‌دی شرکتلرینڭ، بویوك ویدی، قاراقیشلاق و اوزکه یامبوق شرکتلرینڭ نقصان طرفلرینی یازمشدر. بونلارڭ هاموسی کوستریرکه «زنگی» زحمتکش کندلیلرینڭ برنجی کومکجیسی اونڭ یاقنی سو کیلی دوستی اولمشدر.

کندلیلرمزده‌ن بعضیلری «زنگی»نڭ «چبوغندان» دهشتلی صورتده قورقیرلر. بو کیلر ئوز وظیفه‌لرینی تماملیه ایفا ایتمیه‌ن کندلیلردر. مثلا اولوخانلو یامبوق شرکتڭ عمومی اجلاسینده آیدین اولدیکه شرکتڭ تفتیش قومیسیونی شرکتڭ زحمتلرینی تفتیش ایتمه‌مشدر و او باره‌ده هم کندلیلر و هم بیزیم طرفمزدن شدتله تنقید ایدیلدی. تفتیش قومیسیونڭ صدری میرزه حسین (اولوخانلو کند معلمی) آڭلادیکه بو باره‌ده «زنگی»یه یازیلاجاقدر، «جانم محکمه‌یه ویریك، مسئولیته چاغریك اما «زنگی»یه یازمایڭ» دییه توقعده بولونوردی. بو کبی حاللار غزته‌نڭ کندده نه صورتله کنله‌ویلشدیکنی و وظیفه‌لرینی تانمیانلارا خصوصیله قولچو ماقلارا و کندیڭ استثمارجیلرینه نه جور ضربه ایندیردیکنی کوستریر. بوتون قواوپراتیف اداره‌لری و برنجی نوبه‌ده قواوپراتیف تعلیماتچیلری «زنگی»نڭ یاییلماسنه کومك ایتمه‌لی‌درلر.

سمیحقا

٦٢١٢ منات کوکللی ویرکی توپلاماقی قرارا آلاراق مرکزی اجرائیه قومیته‌سندن بو قرارینڭ تصدیقنی توقع ایتمشلردر. همین اجلاسدا ناحیه اجرائیه قومیته‌سی صدری ناحیه اجرائیه قومیته‌سنڭ بودجه سنده‌ن ٢٠٠ منات هدیه ایتمشدر.

کوکللی ویرکی قانونی حقنده

نه مقصد ایچون توپلانیر او مقصد ایچون‌ده صرف اولناجاقدر. کوکللی ویرکی کندیڭ مدنی احتیاجلارینا خدمت ایده‌جکدر

کندیڭ اقتصادی و مدنی احتیاجلاری ایچون قانون کوکللی ویرکی توپلاناسینا یول ویریر.

مکتب، قرائتخانه، کتبخانه، قلوب، خلق ایوی، قرمزی بوجاق، اوشاقلار یوردی، اوشاقلاری ایوی، اوشاق باغچاسی، کند تصرفات منطقه‌سی، چوره‌ك احتیاتی دوکانی، شکستلر ایوی، قوجالار ایوی، کند یوللاری، کوپریلر، بولاقلار، صو آنباری، میدانچالار، حمام، صو قویوسی، یانغین سوندیرمك لوازماتی و بو جور شیئلریڭ یاپیماسی، اونلاریڭ تعمیری، اونلاری ساقلاماق خرجلرینی اوده‌مك همین احتیاجلار دان‌درلار.

ناحیه اجرائیه قومیته‌سی، یاخود کند شوراسنڭ، ملیبا امکجیلرینڭ و کند اجرا مأمورلرینڭ مواجیبلرینی ویرمك یا اینکه اونلارڭ ایو بنالارینی ساقلاماق، تجهیز ایتمك، کاغذ مرکب و بو کبی خرجلر ایچون کوکللی ویرکی توپلاماغی قانون قطعی صورتده قاداغان ایدیر.

کوکللی ویرکی کند شوراسنڭ یا خود کندلیلرده‌ن بر نچه‌سنڭ تکلیفی اوزرینه آنجاق کند جماعتڭ عمومی اجلاسی توپلایابیلر. سی آلنانلار جماعت اجلاسلارینا اشتراك ایده‌مزلر فقط همین اجلاسیڭ قرارلاری اونلار ایچون مجبوری‌در.

کندلیلر کوکللی ویرکی‌یه پول ایله امتعه ایله (داش، اودون، سمنت و غیره) و یا اینکه ئوز زحمتی ایله اشتراك ایده بیلرلر.

هر کس نه ایله و نه صورتله اشتراك ایده‌جکنی کند شوراسی ئه‌ل یاردیم قومیته‌سیله برلکده معین ایدیر. کند شوراسی کوکللی ویرکی‌یی او جور یایلاماسی که هر کس کلیرینه کوره ویرسین.

کند شوراسنڭ ئه‌ل یاردیم قومیته‌سیله مشاوره ایده‌رك چون یوقوللاری کوکللی ویرکیده‌ن تماملیه آزاد ایتمك اختیارینا مالکدر. جماعت اجلاسی آزاد اولانلاریڭ سیاهیسنی تصدیق ایتملی‌درلر.

بر مقصد ایچون توپلانان کوکللی ویرکی پوللارینی ئوزکه بر مقصده خرج ایتمه‌گه قانون مساعده ویرمیر. فکره قویولان مقصد باشا چیقمازسا او باره‌ده توپلانان پاراللاری کندلیلره قایتارماق لازیمدر، یا اینکه همین پوللاری ئوزکه بر مقصده صرف ایتمك ایچون جماعتڭ عمومی اجلاسی یڭی قرار چیقارمالیدر.

جماعت اجلاسنڭ کوکللی ویرکی حقنده چیقاردیغی قرارا هر کس تابع اولماغا مجبوردر. هر کس اوز پاینی کوکللی صورتده ویرمك ایسته‌مزسه کند شوراسنڭ کند اجرائیه مأمورلری واسطه‌سیله اوندان مجبوری صورتده آلماغا اختیاری واردر.

بیوروقراتلیق و سوروندیرمه آزارلاریله و آپاراتلاریمزدا اولان باشقا اکریلیقلرله مبارزه ایشینی کندلی مخبرلرمیز بیره‌اونقات آرتیرمالیدرلار

نوخود

نوخودون خاصیه‌تی.- زوغلاری توکلو بویرك ٢٠-٥٠ سانتیم اوجالیغنده‌در. یاپراقلاری مرکبدر؛ تك یاپراقلاری دیشلی، اولورلار. یایدا یاپشقانلی مادده افراز ایدیرلر. چیچکلری یاندان پالاجاتك و آغ ره‌نگینده‌درلر. بولوجوکو قیا، شیشمیش، توکلو، بیر و یا ایکی توخوملو اولور. توخومو دیگیرمی و یاریقلی‌در. اصل یوردو آذربایجان‌در. آذربایجاندا وحشی حالینده‌دا بولونور. اسکی زمانلاردان‌دا اکیلمه کده‌در. توخوملاری قوری حالینده‌دا اولار.

نوخودوڭ بیر چوق جنسلری واردر. بونلاردان اهمیتلیسی ٢ سیدر. بیری آغ چیچکلی توخوملاری ساری و یا سفیر مزیمتیل اولور.

توخوملاریڭ بویو کلوگی مختلف اولور و توپراقدان آسیلی‌در. قیرمزی چیچکلی نوخودوڭ توخوملاری قیرمزی‌در. بو یتیشدیکده‌ن سوکرا داخی‌دا قیزارییر.

قارا نوخودوڭ چیچکلری توند قیرمزی اولور. توخوملاری قارا و غایت دادلیدرلار.

نوخودوڭ اقلیمی.- نوخود ایستی ئولکه‌لریڭ بیتگی‌سی‌در. بیتمه‌سی ایچون اوزون؛ و ایستی گونلر ایسته‌یر.

توپراقی.- نوخود یوموشاقدر درین و منبت توپراقلاری سه‌ویر. توپراغی چوق قوه‌تدن سالیر. باخلایا و لوبویا لازیم اولان بیتلر بوه‌گادا لازیمدر. توپراغیڭ حاضرلانماسی لوبیانڭ توپراغینا گورولن ایشلر کیبی‌در.

سه‌پیلمه‌سی.- قیشی ایستی اولان ئولکه‌لرده پایزدا سه‌پیلیر. ارمنستاندا فیورال آیندان باشلیاراق آپریله کیبی سه‌پمك ممکندر. سه‌پمکده‌ن ایره‌لی بیر ساتکی گون سودا ساقلاماق لازیمدر. آرالاری ٢٠-٤٠ سانتیم اولماق شرطیله صیرا ایله اکمك لازیمدر.

بیتمه‌سی دورنده گوروله‌سی ایشلر.- بیر-ایکی دفعه کرکیله‌نوب آلاغی آلینیر. بیر دفعه‌ده اوزده‌ن دیبینی دولدورورلار. قوراغا غایت دواملی‌در.

توپلانماسی.- نوخودوڭ بولوجوکلری قوروماغا باشلادیقدا توپلانمالی‌در. بیتگیلر کوکارنده‌ن چیقاریلیر. و سوکرادان دوکولور. اورتا اولاراق هر هه‌قتورا ١٥-٢٠ هه‌قتولیتره توخوم کوتورولور.

کند استقراضنڭ برنجی اوینانیشی

ایون آینڭ برینده کنجه شهرنده کند تصرفاتنی محکمله‌ده‌ن استقراضڭ برنجی اوینانیشی واقع اولاجاقدر. اوینانیشه ١٧ نجی سه‌ریا قویولورکه اونڭ بر قسمی‌دا ارمنستاندا ساتلمشدر. پیانقویا (اوینیشا) قومسیونا اشتراك ایتمك ایچون ارمنستاندان بر کندلی نماینده گونده‌ریله‌جکدر.

کندلرده کوکللی ویرکنڭ تطبیقنه باشلانمشدر

ماردونی کندی ایچون تمیز صو گتریر

آپرمل آیندا نور بایزید قضاسنڭ ماردونی کند جماعتی ئوز عمومی اجلاسندا ایچمه‌لی تمیز صو کتیرمك مسئله‌سنی تحقیقه آلمشدر. جماعت بو فکره کلوبکه تمیز صو کتریلمزسه جماعت ناخوشلقدان چوق اذیت چکه‌جکدر. دوقتورلاریڭ تحقیقاتندان آڭلاشلمشکه کندده معدا خسته‌لیکی واردر و اونڭ علیهنده مبارزه ایتمك ایچون ایچمه‌لی تمیز صویه مالك اولماق لازیمدر.

کندڭ جماعتی بونی نظره آلاراق ١٧٦١ منات ٥٠ قپك کوکللی ویرکی توپلایاراق کنده ایچمه‌لی صو کتوردمگی قرارا آلمشدر.

جماعت همین مبلغڭ توپلانماسی ایچون قضا اجرائیه قومیته‌سی واسطه‌سیله مرکزی اجرائیه قومیته‌سنڭ مساعده‌سنی توقع ایتمشدر.

باسار کچرده یڭی مکتب تیکیر

آخر کونلرده باسار کچرده ٧٢٢ کندلیلریڭ اشتراکی ایله واقع اولان جماعت اجلاسندا کندده منتظم مکتب بناسی بولونمادیغنی و اوشاقلاریڭ ٦٥ فائضنڭ آشیکده قالدیغنی نظره آلاراق

بین‌الملل چوجوقلار هفته‌سی سکزنجی ایل دونومی

مای آینك ٢٧-٢٠ کونلری قوممونیست کنجلر انتیرناسیونالیڭ قراری ایله بوتون دونیا زحمتکشلریڭ چوجوقلاری بین‌الملل ٨-نجی چوجوقلار هفته‌سنی کچیریر. قوممونیست فرقه‌سی ایله قوممونیست کنجلری زحمتلرینڭ یایلماسی و درینلشمه‌سیله برلکده ق. چوجوقلاریڭ حرکتی‌ده انکشاف و محکمله‌نمکده‌در. لاکن نیجه‌که اولری اویله‌ده بو آخر دوره‌ده همین زحمتلریڭ داهادا درینلشدیریلمسی و یا یایلماسندا چتینلکلر واردر. همین چتینلکلر نه ایکه یالکز بورژوآزیا، سوسیالست، فاجیست تشکیلاتلاری علیهنده مبارزه آپارماق ایشنده، حتا اقتصادی و تشکیلاتی بر طاقم زحمتلرده‌ده یوز کوستریر. فقط پیونه‌ر تشکیلاتی همین چتینلکلره غالب کله‌رك چوجوقلاریڭ اقتصادی وضعیتڭ یاخشیلاشدیریلماسی و اونلاریڭ تربیه‌سی ایشی ایچون مبارزه ایدیر. حال حاضردا قاپیتالست اولکه‌لرینده همین حرکت کوردیگمز بر حالدا یاشاماقدادر.

چین پیونه‌رلری

چین انقلاب حرکتی زحمتلری آراسندا چین زحمتکش چوجوقلاری‌دا بویوك بر دوتس. اونلار کچن ایل اورادا پیونه‌ر تشکیلاتی یارادوب انقلاب جبهه‌سنڭ برنجی سنکرلرنده مبارزه ایدیردیلر. همین تشکیلات **اوخان** رایونلارینده انکشاف ایتدی، تشکیلاتا همکارلار اتفاقڭ اشتراکی ایله قومسومول رهبرلیك ایدیردی. بر نیجه هفته ایچرسنده اوخان رایوننده ٣٠ بیکه قدر پیونه‌ر تشکیل ایدیلدی. بوتون چیقیشلاردا، میتنغلرده پیونه‌رلر انضباط ساخلایرلردی. (سیو-دو-اینك) عصیانی اولاندا برقضادا پیونه‌رلر محاربه‌یه چیقدی و (سیو-دو-این) او شهری ضبط ایتدیکدن سوکرا ٢٠٠ پیونه‌ری کوله‌لدی. عمومیتله چین پیونه‌رلری حکومتڭ ناراضیلیغنا باعث اولوب وان-ترین-وه‌ی بر نیجه دفعه قوماندان اجلاسلارینده «پیونه‌رلره و اونلارڭ عملیاتلارینا نهایت ویرمك لازیمدر» دیمشدی. ایشته او زه‌ماندان پیونه‌ر تشکیلاتنا اذیت ویرمکه باشلاییرلار. سیو-دو-این بر نیجه یوز پیونه‌رلری کوله‌له‌دیکده تشکیلات آراسنداکی هیجان پیونه‌ر صیرالارینی ضعیفلشدیرمکه باشلاییر پیونه‌ر تشکیلاتی اقتصادی مبارزه‌ده آپاریر. پیونه‌رلر همکارلار اتفاقی قرارلارینڭ مدافعه‌جیلری اولورلار. صاحبکارلار همکارلار اتفاقڭ قرارلارینا کوره ئوز یانلارینده چالیشان پیونه‌رلره قورماللار آلماغا و اونڭ ایچون ٦ دوللار پول اوده‌مکه مجبور اولوب پیونه‌رلر همین قراری حیاتا کچیریرلر ایدی. سوکرالار حدبلوغه چاتمیانلار حقنده ایشجی کونڭ آزادیلماسی و غیره ایچونده قرار چیقاریلدی. صاحبکار کهنه عادتی اوزره شاکردیڭ ساچلاریندان دوتاراق اونی دوکمه‌که باشلاییر، پیونه‌ر اوشکوره‌ك چالیر، اونڭ سیسندن ٣٠-٤٠ پیونه‌ر بریره توپلاناراق شکایت ایدیر و چوق دفعه آغاجلار ایله صاحبکاری دوکیرلر.

پیونه‌رلریڭ بو خط حرکتی البته‌کی اوخان «جماعتی» آراسندا حکومتدن باشلیاراق تا صاحبکارلاراجن ناراضیلق حصوله کتوردی، بوندان اوتریده پیونه‌ر صفلرینڭ ضعیفلشمه‌سی سرعتلندی. دیکر برلرده - **شانغهایدا و قانتوندا** پیونه‌ر تشکیلاتی کیچ زمان باشلایوب کنیش صورتده یایلمامشدر، چونکه صاحبکاریڭ استبدادی آلتندا آزیلمش شانغهای پیونه‌رلری، هانیلاریڭ تشکیلات ایشنی **موپر** ئوز اوزرینه قالدیرمشدر، چوق ساده و چوجوقلار ایچون آڭلاشیلیر بر دیل‌ایله ئوز نظامسز (له‌قالسز) مجموعه‌سنی نشر ایدیرلر ایدی. نویابر آینڭ ٧-سنده، «یوق اولسون **هومیندان**، یاشاسین **س. ش. ج. ا.** یاشاسین ایشجی کندلی حکومتی والخ» شعارلار ایله اونلار چیقشدا بولنمشلر ایدی. انقلابی حرکاتڭ یوق ایتمسنه جهد ایدن چین استبدادی معین یرلرده موقتی صورتده پیونه‌ر تشکیلاتلارینی داغیتماغا موفق اولدی. فقط اونلاریڭ کچمشده مالك اولدقلاری انقلاب روحی دیورکه همین تشکیلاتلار انقلابڭ یڭی یوکسه‌لیشی ایله برلکده داها آرتیق غیرتله ایشجی انقلاب حرکاتنه اشتراك ایده‌رك چینڭ استثمار اولونان چوجوقلاریڭ میلیونلارجه کتله‌لرینی ئوز دالیندان آپاریرلار.

لهستان پیونه‌رلری

لهستان پیونه‌ر زحمتلرینڭ شرطلری داها چتیندر. اورانڭ پیونه‌ر تشکیلاتی کیزلی (یات‌پولنی) وضعیتده بولوناراق هر برده پولیس طرفندن تعقیب اولونماقدادر. چوق دفعه پیونه‌رلر دوتیلوب دوکیلیرلر. دیکر بر چتین طرفی‌ده اودرکه پیونه‌ر دسته‌لرینڭ قلوبلاری، بنالاری و چالیشماق ایچون لازیم اولان اویغونلقلاری یوقدر، اجلاسلار خصوصی ایولرده واقع اولیرکه ایو صاحبی هر دقیقه تهلکه آلتندادر. که‌تقدیوغراف اوزرنده «پیونه‌ر» آدیله ئوز غزته‌لرینی نشر ایدیرلر. وغزته‌نڭ یایلماسی زماننده دوتیلوب دوکیلمشلر. لهستان پیونه‌ر تشکیلاتی ١٩٢٦ نجی ایلده وارشاوادا تأسیس اولونمشدر. همین تاریخده چاغریلان پیونه‌ر ایشجی‌لرینڭ قوترانسی تشکیلات هیئتنی دوزلده‌رك اوندان سوکرا چالیشماغا باشلاییر. حال حاضردا لهستاندا ٢٥٠٠ قدر پیونه‌ر واردرکه مبارزه ایدیر و پرولتار چوجوقلاری آراسندا آزاد مکتب یاراتماقدان اوتری چالشیرلار. اونلار قوممونیست فرقه‌سی و قومسومول ایله برلکده مکتبلرده پرولتاریا چوجوقلاریندان اسیر قول حاضرلاماق علیهنده مبارزه ایدیرلر. اونلار اتباهنامه‌لر و مراجعتنامه‌لر براقاراق اوشاقلارا کلیسایه کیتمه‌مك و اوقو ایشلرینڭ آنا دیل ایله آپاریلماسنی طلب و لهستان پیونه‌رلری چوجوقلاریڭ استثمار ایدیلمه‌سی علیهنده‌ده مبارزه ایدیرلر. وارشاوادا گون استحصالاتندا باشیناجن ٣٠٠٠ قدر جوانلار چالیشر. جوانلار نه اینکه یونکول حتا آغیر یرلرده چالیشرلار مثلا شوشه فابریقالاریندا بر آلتی معدنلرنده و غیره. ١٠-١٢ ساعت چالیشاراق ١٢ زحمت حقی آلیر. پیونه‌رلر جوانلار چالشدیغی فابریقالارینده مناطقلرینڭ اولنمسی ایچون ئوز درنکلرینی تشکیل ایدیرلر. حال حاضردا لهستان جبهه‌لرینده پیونه‌رلر اوتوریر. بونکله لهستان پیونه‌رلری بورژوآزیانڭ الیندان قورتقایوب، قوممونیست فرقه‌سی قومسومول ایله بیرلکده ئوز تشکیلاتلارینی محکمله‌ده‌رك ئوز بایراغی آلتندا ایشجی کندلیلرڭ کنیش کتله‌لرینی توپلاییرلار.

انکلتره پیونه‌رلری

انکلتره پیونه‌ر تشکیلاتنڭ خیلی قاریشیق‌در، او؛ ١٩٢٢ نجی ایلده دوغمشدر. ١٩٢٤ نجی ایله‌جن زحمتلری بویوك قسمیله سیاسی قسمده‌دا کورونیردی. آنجاق ٢٤ نجی ایلدن سوکرا جوان یولداشلاریڭ اتفاقی زحمتاره کچه‌رك اونلاریڭ اخلاقی تربیه ایتمکه باشلاییر. ٣٥ میلیون اهالی اولان انکلتره‌ده خردا زحمتلرده چوجوقلاریڭ مقداری ٢٥٠ مڭ‌دن. بونلار اکثریتله قوریه‌ر، قایوچی، سوت پایلایانلار و ئوزکه بو کبی ایشلرده چالیشرلار. معده‌ن کموری استحصالاتنده ١٩٢٥ نجی ایلده ١٦ یاشدان آشاغی ٥٩،٣٧٨ چوجوقلار چالیشردی.

«فولوس» تسیر کینده

«حال حاضرده‌کی مدنی حرکتله‌ر»

سیل کبی ته‌ر آقیر .... چپلاق قوللار و چینله‌ر پارلاییر ... درینك آلتیندا اسلان کبی تیره‌نه‌ن کریلمیش موسقوللاری کورونور. درین ضربه‌لرینك سی ایشیدیلیر. و بونلار تقله‌ری کسیلمیش یورکله‌رده عکسی صدا ویریر.

وقت وقت حکم سوره‌ن سکوتی وحشیانه باغرتی و کورولتیلر پوزورلار. هر سسدن زیاده اوشکوره‌ك چالمانك کسکین سسی ایشیدیلیر یوزلرجه جفت کوزله‌ر قباقلاریندا آچیلان منظره‌یه دوغرو چه‌وریلمیش. بو گوز صاحبله‌ری فوق العاده صبرسیزلیکله نتیجه‌لری کوزله دیرله‌ر.....

بیردنبیره سوینج و شادلق یوجا سسلری ایشیدیلیر. اویله بیله‌سه‌ن که همین یه‌رده استحصالاتك هر هانکی بیر دقیقه‌سی و یاخود هر هانکی قورولوش ایشله ریندن بیریسی تصویر اولوناجاقدر که یوزله‌ر و مینله‌رجه آداملار یکی آچیلا جاق هیدرو استانسیادا نظامه قونولموش بیر جوق ماشین و آلتلری ایشله‌تمه‌ك

ایچون آقاجاق سوبی کورمه‌که تله‌سیرلر نهایت اولاییله‌سین‌که بو آداملار یکی بویوك بیر منزیلك قورولوشی باشلانغجنی شادلقلا تبریك ایتمکه حاضرلاشیرلار.

خایر! سیز تماملیه آلدانیرسکز ... بویله بیر منظره‌یی سز هر گون ایرواندا «فولوس» تسیر کینده کوره‌بیله‌رسکز.

هر گون اوراده کوله‌شمه‌ك واقع اولور. دیوارلارا یاپشدیریلان اعلانلارا کوره «ارمنستان اوقراینا ایله کوله‌شه جك». «ارمنستان روس قهرمانیله کوله شه‌جك» و سائره.

ارمنستان، بو آرشاقدر «ارمنستان-آرشاق» بو خلقی جلب ایتمکه لذتلی بیر لوقمادر و ... خلق بیر بیرینك باشنی قیراراق تسیرکه دولورلار.

تسیرکیك پروغرامنداکی بیرنجی حصه یه خلق تقرتله باقیرلار. چونکه بورادا آرشاق یوقدر ایکنجی حصه‌ده -«باراد -آللی»

تسیرکیك کنیش زالی دولور. خلق حاضرلاشیرکه الك مراقلی اولان قسمی یعنی آرشاقی کورسون.

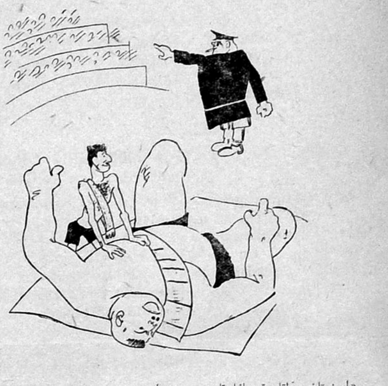

-«ارمنستان-وولقا قهرمانینا قارشی ...»
-«ارمنستان-آرشاق»ی سوك چفتده اولکی چفتله-خلقك سنیرله‌رینی سوك درجه‌یه قدر کرکینلشدیریرله‌ر.

نهایت میدانه کلیرله‌ر «ارمنستان- آرشاق»ی و بونون «رقیبی».

خلق آرشاقی کورولتو ایله قارشیلاییر.

کوله‌شمه باشلاییر.

وولقا قهرمانی (دوغرودان‌دا بو بیر قهرماندر) اویله کوستریرکه کویا کوله شلیر. خلق کیلمیش تقله‌ریله بو «مبارزه‌یه» باقیر.

-سله‌ر ایشیدیلیر-

-آرشاق! سیق...ده ... و سائره.

«بو کونکی شعاریمز «زنگی» غزته‌سنك هر آبونه‌جیسی ئوزیندن باشقا برنفرده آبونه‌جی جلب ایتملیدر»

پامبوق محصولنی نه‌جور آرتیرمالی

ایش پلانمزه کوره بو ایل ١٤،٥٧٥ هکتار (بیر هکتار بیر دیسیاتینه یاقیندر) پامبوق اکیله‌جکدر. بیر چوق برلرده‌ن آلنان معلوماتا کوره همین پلان تماملیه حیاتا کچیریلمشدر. پامبوق محصولنی آرتیرماقله پامبوق اکیننی داهادا کنیشلندیره بیلیریز.

کچن ایل ارمنستان مقیاسندا اورتا حسابلا هر بیر دیسیاتین ١٢٤ کیلو ویرمیشدر. همین رقمی بو ایل داها آرتیرا بیلریز. چونکه کچن ایل ٢٥ بیك پوتك عوضنه بو ایل ١٠٠ بیك پوت قوتلندیریجی مادده پامبوق تارلالارینه ویرمیشیز.

پامبوق اکینی نه‌جور بسله‌لنیر

توخوم کوکره‌ندن ١٥-٢٠ کون سوکرا پامبوغی سیرکله‌شدیرمه‌لی سیرکله شدیرمکدن مقصد، توپراغی اوز قوتنده‌ن آرتیق کوکرتیلرله یورماماقدر. سیرکله شدیردیکده‌ن درحال سوکرا کاغ ایدیلیر. کاغی یاغیشدان ویاخود تارلایی سوواراندان سوکرا یاپمالی. چونکه توپراق یابانی کوکرتیلرله اورتولور. سوواراندان قاباق کاغ ایتمه‌ملی. چونکه قورومش توپراغا ال ویره‌نده توپراق خردالاشیر توز حالینه کچیر. بوندان سوکرا سووا راندا توپراق قورویوب قابوق تشکیل ایدیر. همین قابوغی تکرار خردالاماق لازیمدرکه بودا آرتیق خرج طلب ایدیر. عادت اوزره پانبوغه ایلده ایکی و یا اوج دفعه کاغ ایدیلیر. پامبوق تارلالاریندا یابانی کوکرتیلر نه قدر چوق و تیز کوکرسه‌لر کاغیدا او قدر تیز-تیز یاپمالی.

اکر پامبوق جرکه ایله سه‌پیلمش ایسه کاغ ایتمك داهادا آساند اولور. چونکه ال ایله ایشله‌مك عوضنه کولیتوا تور (کاغ ایده‌ن ماشین) ایله کاغ ایدیلیر.

ال ایله کاغ ایدیله‌نده کرك هر بیر دیسیاتنده ٧٠ ایشجی ایشله‌سین، حالبوکه کاغ ایده‌ن ماشین همین ایشی ٧ ایشجی و بیر آت قوتی ایله کوره‌بیلر.

پامبوق تماملیه یتشدیکی مدتجه ٢-٣ دفعه سوواریلیر. قوه‌لی توپراق سایلان قارا توپراقلار (قوردوغولو-رازدان و سائر یرلر) نملی اولدوقلارینی سویا آز احتیاجلاری واردر پامبوق داشلق و قوملو توپراقلاردان ایسه آرتیق سو طلب ایدیر.

بونی‌ده قید ایتملی‌یزکه پامبوق سویی چوق سه‌ون کوکرتیلردن دکلدر وآرتیق نملیك پامبوغا ضرردر.

آلیم

وولقانك قهرمانی آرقا اوستنه دوشمه‌گه چالیشیر یازیق‌که شرطله‌نه‌ن وقت داها کلمه‌میش. اویله ایسه داها تەرتوکمه‌ك لازمدر.

فقط ایشه «آرزو اولونان» دقیقه یتیشدی و رازن آرقاسی اوسته اوزانیر.

خلقك یوجا و شاد کورولتوسی قالقیر. چوقلاری تسیرکیك اورتا یه‌رینه دوغرو یه‌ریرلر تسیرك آلقشلاردان تیتره‌ییر.

«اودرها» اویله کوستریرکه اوز «مغلوبیتندن» زیاده‌سیله اوتانیر و چکینیر.

«ارمنستان» خلقی «آرشاق-ارمنستان»ك غالبیتندن راضی‌در.

تسیرکیك صاحبی راضی‌درکه بیر دفعه‌ده بوللوجا مداخیل الده ایده‌بیلدی.

بیر سوزله هر بیر شئی بیتیر و اویله بیله‌که هر کس‌ده راضی‌در.

آنجاق ..... هیچ کس‌ده راضی دکلدر.

بیزیم ظنمزجه شورا حکومتمزیك معین اداره‌لری کرك بیرنجی نوبه‌ده «باش‌ره‌به‌رادقوما و تربیهٔ بدنیه باش شوراسنا الك سوکرادا تسیرکه دیمه‌لیدرکه:

-به‌س‌در .... خولیقانلیغا نهایت ویرمه‌لی.

تسیرکیك وارداتنی آرتیرماق ایچون بو کبی «تجاری اصوللاری» هانکیلرکه میللی پیس حله‌ری اویاندیریر وحشی یا لانچی اویونلار اوزرینه اساسلانمشدر. بیزیم یاشایشمزه قطعاً الویریشلی دکلدر.

بو کبی اصوللاردان اویله بیلریك‌که پیس قوقولی سیاسی قوقو کلیر.

(ن.ت.)

له‌نیناقان قضاسندا شکر استحصالاتی یاراتماق مسئله‌سی

خلق عالی تصرفات شوراسنك صدارت هئیتی عضوی هاروتونیان یولداشك رهبرلیکی و توپراق شناس پروفه‌سور قالستیان خلق توپراق قومیسارلیغی آغرانوملاردان پیرومیان، تومانیان و غیریلریك اشتراکی ایله له‌نیناقان قضاسنده شکر استحصالاتی یاراتماق مسئله‌سی خصوصنده مشاوره اولدی.

مشاوره تصدیق ایتدی که: شیرقانالیله سوواریلان ١٨،٠٠٠ هکتار توپراغك اقلیمی شرائطی حبوبات و کوکلی کوکرتیلر خصوصیله شکر پازیسی اکمه‌ك ایچون زیاده‌سیله الویریشلی‌در.

تجربه تارلالاری تماملیه مثبت نتیجه‌لر ویرمیشله‌ردر. (بیر ده‌سیاتیندن ١،٨٠٠

پوت پازی گوتورولمیش و همین پازینك یوزده ٢٠-٢٤ فائضی شکر مادده‌سی‌در) یاپیلان تجربه‌لر او قدرده الویریشلی شرائطده یاپیلمامیشدر.

شکر استحصالاتی ایشینی تشکیل ایتمك ایچون الده ایدیلن نتیجه‌لر اولدقجا اساسلی‌در.

فقط اولکه‌مز، خصوصیله له‌نیناقان قضاسی ایچون شکر استحصالاتك مستثنا اهمیتی حسابا آلنه، هم کند تصرفاتی داهادا کنیشله‌نر و همده زراعت یرلرنده حدده‌ن آرتیق آهالینك سیره‌کلنمه‌سیله قومشو حکومتلره شکر اخراجی ایچون امکان یارادیلیر. داها فنی و عملی اساسلارلا تجربه‌لره داوام ایدیلمه‌سنی خلق تصرفات شوراسی مقصده موافق کورموشدر.

بو مقصدلریله یایدا اکینلره دوغرو کند تصرفات مشاهداتی اولاجاقدر. بوندان سوکرا، الده ایدیلن نتیجه‌لرك اساسی اوزرینه، شورا تصرفات تشکیلاتی و فابریقانك ابتدائی پلان زحمتلرینه باشلا نیلاجاقدر.

الك اورتا حسابیله قضانك حاصیل ایتدیکی خام ماتریالیك مقداری ایله تأسیس اولناجاق فابریقا ایلده ١٠،٠٠٠ پوت شکر حاصیل ایده‌جکدر.

شرق اولکه‌لرینده

مطبوعات

شورالار حکومتی قورولاندان سوکرا ملّی، پرولەتاریات مطبوعاتی زاقافقاسیا ئولکه‌لرینده قوتلی بیر صورتده ترقی ایتمکه باشلادی و حال حاضردا بویوك اولچولره چاتمشدر. شورا آپاراتیندا، سوسیالیزم قورولوشندا هر بیر سهویمزی اورتادان کوتورمك ایچون مطبوعاتمزك یاردیمی اولدوقجا قوتلی‌در.

شرق مستملکه‌لرنده و یاریم مستملکه‌لرده وضعیت تماملیه عکسنه‌در. مصرده هندستاندا، سیریادا، (شام، حلب) ملّی انقلاب مطبوعاتی تماملیه قدغن ایدیلمشدر. همین اولکه‌لر مطبوعات آزاده‌لیکنده‌ن تماملیه محرومدرلر. نشر اولونان مطبوعاتلارایسه قمساً ملّی بورژوآزیا غزته‌لری‌در. انکلیز، فرانسز و غیری ایمپریالست حکومتلری ملّی مطبوعاتی هر جور تضییق ایده‌رك دیللریله فرانسزجا و غربی آوروپانك غیری اوز خصوصی غزته‌لرینی نشر ایتمك ایسته‌یرلر. همین غزته‌لر واسطه‌سیله ایمپریالیست حکومتلری شرق اولکه‌لرینده اوز نفوذ و حاکمیتنی داهادا محکم‌لشدیرمگه چالیشیرلار.

انکلیزلر، فرانسزلار، یاپونلار جدی صورتده تعقیب ایدیرلرکه ملّی دیللریله نشر اولونان غزته‌لر ایمپریالیستلرك سیاستنی تنقید ایتمه‌سینلر. بوکبی تنقیدلری غزته‌لرده چاپ ایتمکی قدغن ایتمشلردر. یالکز دینه عائد مقاله‌لر ضررسز و معناسز حکا یه‌لر یازماغا ایجازه ویریلمشدر. انکلیزلر آرتیق درجه‌ده فیله تونی ژورناللاردان قورقورلار. مثلا بیزیم «ملا نصرالدین» ژورنالی کبی ژورناللارك نشرینه اختیار ویرمیرلر.

انکلیزلر یرلی غزته‌لری پول ایله رشوتلنه‌یرمکله‌بیر ایکی غزته‌لری اوز نفوذلاری آلتنا آلماغا موفق اولموشلار. کرك اوز غزته‌لری واسطه‌سیله و کرکسه رشوتله‌نه‌ن غزته‌لرله یرلی ملتلری بر برینه قارشی قالدیرماغا اونلارك دینی حسلرینی جوقالتماغا چالیشیرلار.

سوك ایللر طرفنده شرق ملتلرینك ایشجیلری اوز مطبوعاتلارینی قوه‌لندیرمکه چالیشیرلار. بعض، وقتلر شورا مطبوعاتندا کی مقاله‌لری اوز غزته‌لرینه کوتوردیکلر یندن مطبوعاتا قارشی ایمپریالستلرینك تضییقی داهادا آرتمشدر. بیر طاقم غزته لری قاپادیرلار محررلری حبسه سالیرلار و سورکون ایدیرلر. بوتون بو مانعلره تضیقلره باقمایاراق انقلابی مطبوعات سایه سنده بوتون شرق اولکه‌لرینده دواملی و ثباتلی مبارزه تشکیل اولوناجاق و مستملکلری ایمپریالیست بویوندوروغندان آزاد ایده‌جکدرلر.

اسر-اوغلی

دان ٤١٥١٨ تقری یر آلتندا چالیشردی. معدن استحصالاتندا حدبلوغه چاتمیانلارینك زحمت حقی هفته‌ده ٦ مناته قدردر. ٢٢ نجی ایلده معدتقرده چالشان ١٦ یاشلی لاردان ٤١ تقر تلف ٨٠٠٥ تقر یارالانمشدر. ٢٣ نجی ایلده بو مقدار آرتیر. بویله‌لکله هر ایل یوزلرجه جوانلار ئولیر و شکست اولیرلار. انکلیز مکتبی‌که او شاقلاری وطنی مدافعه ایتمك روحیله تربیه ایدیر. هله اوشاقلارینك فکرینی ملی ودینی روح ایله زهرله‌مك‌ده دوام ایدیر. ٥٨٥ عضولردن عبارت جوانلار اتفاقی محافظه‌کار معلملر و سقاووتلار قباغندا بویوك دقتی جلب ایدیر. داخلی ایشلر منستری خیقس پارلماندا «قرمزی شیطان جوجه‌لری» علیهنده مبارزه ایتمگی تکلیف ایتمشدر. لاکن انکلتره‌نك خردا فقط ئوز آپاردقلاری زحمتلرله بویوك پلانك یولداشلاری دائما ایشجیلریك نمایشلرینه، خصوصیله کومور معدنچیلرك تعطیلی زماننده اشتراك ایدیرلر. اونلار ئوز شعارلاری ایله چیقشدا بولونورلار. شعارلاردا «یوق اولسون درس اصولنده قاپتالست مه‌تودلاری، مکتبده بز ایشجی حرکاتنك تاریخنی اوکره‌نمك ایستیریك» یازیلمشدر. انکلیز جوان یولداشلاریك تشکیلاتی ئوز علاحده مجموعه‌سنه مالکدرکه تیرازی ٥٠٠٠-ه چاتیر. ٢٧ نجی ایلده انکلیز حکومتی طرفندن پیونەر نماینده‌لرینه شورالار اولکه‌سنه کلمك اختیار ویریلمه‌مسنه باقمیاراق همین نماینده‌لردن ٦ تقر مکتبلرمزك پیونه‌رلرمزك و جوانلارمزك حیاتی ایله

تانیش اولماقدان اوتری اذنسز اولاراق سوسیالیست شورالار اتفاقنه کلدیلر.

فرانسه پیونه‌رلری

ق. پیونه‌ر دسته‌لری فرانسه‌ده ٢١-٢٢ نجی ایلدن تشکیل اولونوب چالیشانلاریك قوتقرانسی جاغرماقلا اورادا قطعی صورتده تشکیلاتك هیئتی تعین ایتدیلر. بورادادا جوانلاریك وضعیتی تیلی اولنماز برحالدادر. ایشجیلر ایچون حتا تهلکه‌لی اولان شوشه فابریقالاریندا چالیشانلاریك ٦٠ فائضی ١٣-١٨ یاشلاریندادرلار و کونده ٨ ساعت چالیشرلار. کومور معدنلرینده ١٢-١٣ یاشندا اولان چوجوقلار استراحت ایتمه‌دن کونده ٨ ساعت یر آلتندا چالشیرلار. توقوبوجی استحصالاتندا اوشاقلار-یاشلی ایشجیلر ایله برلکده ١٠-١٢ ساعت چالیشر و زحمت حقنك اوجدن بر حصه‌سنی آلیرلار. بو جور شرائطلر داخلنده چالیشان پیونه‌ر دسته‌لری قباغندا بویوك مشکلاتلار واردر، قوموموليك رهبرلکی ایله اونلار ماراکش محاربه‌سی زماننده و شورالار اتفاقنك مدافعه‌سی اوغورندا شورالار اتفاقی علیهنده محاربه باشلانماسنا قارشی شکایت ایتمکه چیقمشلار ایدی. اونلار همین نمایشلر زماننده پروله‌تاریانك برجه حکومتی اولان س. ش. ج. اتفاقنی مدافعه ایتمك وعد ایدیرلر ایدی.

آلمانیادا

پیونه‌ر حرکاتی بورادا ١٩١٨ نجی ایلده شورالار اتفاقندان داها قباق اولموش در حال حاضردا آلمانیانك ته‌خنیقا و صنایعنك انکشافی شرائطلرنده قاپتالستلر

اوجوز قیمتله چوجوقلاریك قوه‌سنی استثمار ایتمکدن کیری دورمورلار. **ساقسونیادا** ١٩٢٥ نجی ایلده آلنان رسمی معلوماتلارا کوره، صنایعده ١٥ یاشندا ٩٣،٩٣٦ قدر چوجوق چالیشردی. چوجوقلار نه اینکه صنایعده حتا کند تصرفاتنداده چالیشرلار ایدی. آخرلرده دولتی برتحقیقاته کوره آیدین اولمشدرکه مکتبده چالیشان ١٣٣٢ پروله‌تار اوشاقلاریندان ٨٨١-ی ناخوشدیرلار. آلمانیادا پیونه‌رلریك «جوان سپارتاقلاریك» کتله‌وی حرکاتی ایشته بو کبی شرائطلر داخلنده باشلامشدر.

باواریادا دین درس معلملری ایچون ٣٢ مارق، **تورنیقادا** کلیسالار ایچون ٣،٣٣٥،٠٩٠ مارق و اوشاقلاریك صحتی ایچون ٦٠٠٠ مارق. بورقملردن کورنکیرکه بورژوآزیا اولکه‌لرینده چوجوقلاریك صحت و تربیه‌سندن‌سه کلیسایه برنجی یری ویریرلر. آلمانیانك «جوان سپارتاقلاری» بو کبی حاللاریك مقداری ٩٠٠٠-ه چاتیر. اونلار «بارابان» آدیله و ٢١٠٠٠ تیرازلا ئوز غزته‌سنی نشر ایدیرلر. منتظم قوتقرانسلاری و قورصلاری واقع اولیر. بوایل اونلار لاقەر تشکیل ایتمك ایستیر و بو بارەده شورالار اتفاقنك پیونه‌رلری کومکنه مراجعت ایتمشلردر. اونلار ٢٧ نجی ایلده ئوز نماینده‌لکنی شورالار اتفاقنه کوندرمشلر ایدی.

آمریقا پیونه‌رلری

بورادا پیونه‌ر دسته‌لری ١٩٢٣ نجی ایلدن تشکیل ایدیلمشدر. چوجوقلاریك اقتصادی وضعیتی دیکر اولکه چوجوقلارینك وضعیتندن هیچ تفاوتی یوقدر. چو

جوقلاریك قوه‌سی بویوك اولچی ایله کند تصرفاتی ایشلرینده استثمار اولونور، مکتب دیکر اولکه‌لر کبی عین حالدادر. اونلار قوممونیست فرقه‌سی و قوموسومول ایله بولکده تشکیل اولونان نمایشلره و قامپانیالارا اشتراك ایدیرلر.

دیکر اولکه‌لریك ق. پیونه‌رلر تشکیلاتلاری وضعیتی اوزرینه تفصیلی دایانماق امکانمز اولمادیغندان آنجاق رقملر ایله اکتفا ایده‌لم.

س. ش. ج. اتفاقندا ١،٦٨١،٥٦٦ و ٢٦٢،٠٠٠ اوقتیابریستلر.

دانیادا	١٠٠٠	چه‌خوسلاواکیادا	١٥٠٠
فینلاندیاده	٣٥٠٠	قوره‌یادا	معلومات یوق
هولاندادا	٣٠٠	مونغولیادا	١٥٨٠
نورویچده	١٢٠٠	هندوچینده	معلومات یوق
اوستریادا	٢٥٠	قانادادە	٧٠٠
اسویچریادا	٢٠٠	مه‌قسیقادا	١٠٠٠
شوه‌دیادا	١،٥٠٠	ارجنتنادا	٧٠٠
اوراقوادا	٨٠٠	پالستینده	١٠٠
یکی‌زه‌لاندیادا	٥٠	چیلی‌ده	معلومات یوق
سپانیادا	معلومات یوق		

همین معلوماتلار ١٠٢٨ نجی ایلیك یانوار بیرینه قدردر.

ق. سته‌پانیان

BIJYROKRATLLK VƏ SURUNDIRMƏ AZARLARILƏ VƏ APARATLARLMLZDA OLAN BAЗKA EQIRILIQLƏRLƏ MUBARIZƏ IЗINI QƏNTLI MUXBURLƏRIMIZ BIRƏ ON ARTLRMALLDLRLAR

Qənt kooperasjasının uz-vuləri birinci nəbədə əqinlərini sigyrta (strax) etdirməli dirlər.

Qəntlilərimizin əqinlərinə təbi'ji fəlaqətlər məsəla doly, sel və gejrələr nə qibi zərərlər verdijini bizim qəntlilər çok jaxзı bilirlər. Məmləqətimizdə çok dəfa' doly jagır və ondan zərər çəqənlər isə qəntlilərimiz dir.

Hequmətimiz cur bə cur vastələr ilə qəntlilərin təsərrufatını jyqsəltməq uçun ələ aldıgı vastələrdən biri də əqinlərin qenullu syrətdə sigyrta etdirilmə vastəsi dir. Əqinlərini sigyrda etdirən qəntlilərimiz bəjuq faidə qerurlər. Fərz edəlim qəntlinin bir dəsjatin əqini var dır və ondan orta hesabla 50 pyt məhsyl qezləjir və bygdanın pyty bazarda 1 manat 80 kəpeq dir, deməq olyr qəntli həman bir desjatın əqindən 90 manat qəturur, həmin əqinə doly vyranda devləti sigyrta 90 manat verir.

Əqər qəntli vaktli vaktında ez əqinini sigyrta etmiз olsa cə'mi 2 manat 80 kəpeq sigyrta hakkı vərəcəq dir.

Qəntlilərimiz bynyda bilməli qi əqinə doly vyrdygy zaman qənt зyrasına, devləti sigyrtanın rajon muvəqqilinə zərəri muə'jən etməqdən etru məlymat veriiməli dir.

Qəntli hequmətdən dolynyn zərərini xsysi komsjonyn kərarına qerə alır. Komsjon hejjətinə bir qəntli, devləti sigyrtanın muvəqqili və agranom daxil olyr. Onların mu'əjən etdiji zərəri devləti sigyrta surundurmədən qəntlilərə verir. Bynlardan baзka, kartof tarlaları, bostanlar, tyt agacları, mej və və ezqə bitqilər daxı sigyrta edilir. Qənt kooperatif зirqətləri sigyrtanın qənt təsərrufatının jyqsəlməsinə jardım edəcəjini nəzərə alarak umymi iclaslarda devləti sigyrtanın məksəd və faidələrinin qeniз qitlə arasında jajılmasına lazımı fiqir verilməli dir.

O dır qi kooperatif зirqətlərimizin butun uzvuləri birinci nəbədə ez əqinlərini qenullu syrətdə sigyrta etdirməli dir.

Sigyrtaçl

Agcarx "Nərimanof,, pambyk kooperatifi zəhmətlərindən!

Зirqətin əməlijjatı, Agcarx, Molla Bədəl və Ardaзar qəntləri uzərinə jajılır, bynlar 418 təsərrufatdan ibarət dir. Onlardan 383-u erməni və 35-i turq dirlər, cəmi 34 cuft koзar malları var dır.

Зirqətə 159 təsərrufat, umym təsərrufatların 38 faizi uzv jazılmıз dır, uzvulərdən 17-i turq, və 142-si ermənilər dir. Turq qəntlilərin 50 faizi (35-dən 17-si) kooperatifləзdirilmiз dir.

Uzvulərdən 135-si joksyllar, 19 ortabab və 4-5-i ortadan jykarılar,

Зirqətə daxil olmak həkki 1 manat və paj tə'dijjəsi 10 manat dır.

Hələliq 195 manat daxil olmak və 1463 manat 50 kəpeq paj hək olarak toplanmıз dır.

Зirqət qeçən il 308 pambykçıya kredi verdiqindən 286 jarım desjatin pambyk əqmiзlər dir.

Birinci və iqinci kredilər zəmanında pambykçılara 24,356 manat 11 kəpeq verilmiз dirqi orta hesabla bir desjatinə 86 manat 15 kəpeq kredi verilmiз dir.

Зirqət pambykçılardan 72,512 manat 28 kəpeq kijmətində 361 bin 613 qilo pambyk əxz etmiz dir.

"Çor„ naxoзlygy əlehində mubarizə etməqdən etru pambykçylara 1435 pyt ququrt verilmiз dir.

Зirqət uç "Fordzon„ traktor ilə 193 jarım desjatin uzvulər uçun və 44 jarım desjatin uzv olmyjanlar uçun toprak зym etmiз dir.

Uzvulər uçun desjatini 18, uzv olmyjanlar uçun 22 manatdan зym etmiз dir.

Traktorlardan 601 manat 20 kəpeq sadə kazanc alınmıз dır. Ezqə mənbe'lərdən 1123 manat 63 kəpeq sadə kazanc edilmiз qi, ondan 400 manat joksyl qəntliləri uzv jazdırmak fondyna həsr edilmiз dir.

Smiçka

Kırmızı qənt nahijjəsində

By il toxym ehtijacı daha artıkdır. Qərəq by ehtijacın də'fi və ...rəqsə 10 fajızla əqini qeniзlətməq məsələsini həjata qeçirilməsi ...un təxsis olynan 4,300 manat ...edit çok az dır.

Nahijjə uçləri istehlaq kooperadən 6400 qilo yn alıb arpa ilə ...qiзdirmiз və 195 artık ehtijaclı ...ntlilərə 63070 qilo arpa pajlanmıз dır.

Sellərdən jolların xarab olması ...ym kampanjasının iзləri uzəri... oldykca əqsi tə'sir bırakdı. Kə... ...an alınacak yny qi toxymlyk dəqiзiləcəq idi qeciqdi.

By səbəbdən də nahijjə uçləri ...ar çıkarmıз qi, kalan toxymlyk ...a krediti joksyl və ortabab eh...ı olanlara pyl ilə byraksın. ...52 min qilo kartof toxymyna ...jac var dır. Kartofil əqinini ...iзləndirməq uçun uçlər kaba... hər nə kədər məsələ konylmyз idi fəkət kırəditin az olmasından mumqun olmadı.

Butun qənt зyralarına tə'limat qondərilmiз qi, kıreditlər ez məksədlərinə xıdmət etməq uçun artık dikkət edilsin.

Nahijjə jardım komitəsi, qənt jardım komitələri vasıtəsilə umymi зym təзqil edir, joksylların topraklarını зymlajıb əqir.

Joksyl və ortabab qəntlilər hequmətin kredit byrakmasından razı dırlər. Kolyçomaklar зaje'ə bırakırlar qi joksyllar aldıkları krediti jijəcəqlər.

Kıreditlərin artırılmasını və ot toxymlarını nahijjədə pajlamaga tələsiməq lazım dır.

Fiqir verməli

Baз nyraзın dairəsinin bir çok qəntlərində təmizliqə qənt зyralarının səhijjə komisjonları və qənt də qi doktorlar fiqir verməd iqlərindən qəndin arasındaqi yçyk qatafalara atılan it ləзlərindən xəstəliq nəticəsində tələf olan hejvanların cəmdəqlərinin kokysyndan qeçməq olmyr.

Hətda butun təmizliqlərə səbəb olan akar syların janlarına o cumlədən qənt bylaklarının qənarlarına belə əlmuз ləзələr atanlar az dəqil dir.

By barədə kəza səhijjə зe'bəsi ilə jerli təзqilatların xsysən qənt зyrası ilə səhijjə komisjonynyn lazımı əlçulər qəturmələri arzy olynyr.

Husejin Vəqalın

Yзak evi lazım dır

Axır vaktlarda Irəvan turq kadınlar kylybyna cur bə cur mə'lymatlar almak uçun joksyl turq kadınları çok qəlirlər.

Bynlar kylybda olan ictimaji iзlərdə çalıзmak, ez savadsızlıklarını ləgv etməq, tokycy artelində iзləməq, tiqiз ejrənməq həvəsindədurlər.

Fəkət bynların evlərində yзaklarını saxlıjan olmadıgından ezləri ilə bərabar kylyba qətirdiqlərindən kadınlara yзaklar mane olyrlar.

Joksyl kadınları kylyba həmisəliq cəlb etməq uçun kylyb evində yзak evi təзqil etməli dir.

By barədə kylyb hejjəti lazımı əlçulər qəturməli dir.

Зaman Sulejmanova

Tokyjycy artelin iзlərini canlandırmak lazım dır

Irevan turq kadınlar kylyby kadınları istəhsalata cəlb etməq uçun kylyb nəzdində bir tokyjycy artəli təзqil olynmyзdı. Byrada 5 nəfər kadın çalıзır. Ancak jərin darlıgı dəzqahın artırılmasına mane' olyr.

Dəzqahların sajını artırmak uçun jer verilməli by syrətlə joksyl kadınlar iзə cəlb edildiqi qibi kadınlar kylybynyn hərmətini qasıb kadınlar arasında ajaga kaldırmalıdır. Lazım olan idarələr by iзə fiqir verməli dirlər.

H. Ibrahimova

Nə ad vereq?

Vedi Basar nahijjə icraijjə komitəsində çalıзan iзçilər hər aj məvaciblərini ajın 20—22-sində alırlar.

Ancak qənt зyra sədir və qatiblərinə qəldiqdə az kalır qi 2 aj tamam olanda birinci ajın məvaciblərini alırlar 2-nci ajın məvacibləri isə qələn aja kalır.

By hal qənt syra sədir və qatiblərinin qənt məhtəqirlərindən və qərəqsə qənt kylaklarından borc pyl almaga məcbyr edir.

Qənt зyra qatiblərindən ejlələri var dur qi məvacibdən baзka qəlir mənbeji jok dur.

Qənt зyra qatibləri nahijjə icraijjə komitəsinin malijjə зe'bəsinə ez məvaciblərinin verilməməsi həkkində xəbər verdiqdə pylyn olmamasını səjləjir, hal by qi ezləri 2 aj sonra dəqil 10 qun kabak alırlar.

By qibi noksanların aradan kaldırılması jolynda nahijjə firkə və icraijjə komitələri lazımı əlçulər qəturməli durlər.

Qez kylak zadə

Dərnəqin iзləri zəjif dir!

Qənclərin hərbi biliqlərinin artmasını nəzərə alarak aj jarım byndan kabak Bəjuq Vedidə bir hərbi dərnəq təзqil olyndy.

Əvvəlləri komsomollardan baзka bi tərəf qənclər dəxi həman dərnəjə iзtiraq edirlərdi.

Nədənsə by son zəmanlarda dərnəq ez fəalijjətini təmami ilə itirmiз dir. Dərnəqə heç qəs iзtiraq etmir.

Qəncləri jenidən dərnəqə cəlb etməq uçun ezəq bijyrosy ilə nahijjə qənclər komitəsinin ciddi təзəbbusatı lazım dır.

Abdyllah Əhmədof

FƏNN VƏ HƏJAT

kanatlı motosiklet

Bir çok ixtiraçılar kyзa bənzər kanatlı motosiklet jaratmaga çalıзmıзlardır Laqin bynlardan heç birinə by son qunlərə cən ejlə motoзikletdə yçmaga muvəffək olmamıзlar dır. 1924-nci ildə Avıstirja alimi Çerni "yçycy motosiklet„ uzərində tacruba japmıзdır. Cahan muharibəsi by ixtiraja ez iзini kyrtarmak imqanını vermədi. Laqin hal hazırdv çərinin japdıgı by aparat bitməq uzərə dir.

Ixtiraçının japdıgı aparat quçədə addı motosiklət qibi jurujur. Lazım qələn vakt isə kanadlarını iзə salarak bəjuq məsafəji yça bilir. Bizim зəqildə motosiklet kanadı çıkarılmıз halda təsvir edilmiз dir, By motosikletin iqi təqəri otracak jeri və karзy hissəsində 8 at kuvvəsinə maliq matori var dır.

Çərninin by ixtirasının mahijjəti ondan ibarət dir qi, kanatlar hərəqəti xusysy ınaqına hissəsi vastəsilə matordan alır. Зəhərin quçələri ilə qedərqən kanatlar lazımı зəqildə katlanır, By iз jalnız 40 sanijə tələb edir.

Butun aparat 64 qilogram dır.

Hal hazırda kanatlı motosikletin modəlləri venanın qənarında bir neçə muvəffəkijjətli yçyзlar japmıзlar.

Çerni ehtimal edir qi qələcəjdə onyn "mıxaniki„ dahada səmərələзdijcə onyn hərəqəti uçun jalnız dərt at kuvvəsində olan mator qifajət dərəcədə dir. Kanatlı motosiklet balaca junqul və ycyz kejmətə otyrdykyndan qeniз dajirədə jajıla bilər.

Sy altı kajıklarında qeqərçin

Hərbi iзdə qeqərçindən istifadə etməjə həməзə artık fiqir verilmiз dir. Hal hazırda japonijada sahildən syda olan sy altı kajıkı ilə əlakə iзində sy altı əlakə iзindən qeqərçindən istifadə olynyr. Qeqərçini bir kytyja kojyrlar həmin kyty qesqin hava vastəsilə sy altı kajıkından syjyn uzərinə atılır. Kyty syjyn uzərinə çıkdıkda dərhal açılır və qeqərçinlərdə lazım qələn jerə yçyb qedirlər.

Mexaniki adam

C. Vensli by jakınlarda Nyjuorkda ixtira etdiji "mixaniki adamı„nı zahırə çıkarmıз dır. By adam verilən hər bir əmri jerinə jetirir. By aftomat ventirlator və baзka maqına vastəsilə iзə salınır. Əsas ehtibarı ilə mixaniki adam bir neçə səs tytan və o sesləri mixaniki vastə ilə hərəqətə qetirən elektirik kuvvələrindən ibarət dir.

Isti bylaglar məmləqəti

Зəhərin kajnar sy ilə kızdırılması

Islandija səzunu turqcəjə tərcumə etdijdə-byzly məmləqət diməqdir. Laqin həkikətdə isə Islandıja зəhərinin bojlə adlanmasının əsassiz oldyky mejdana çıkır. Islandıjanın ab havası kolfзtromın tə,sirindən oldykca jymзak və Maskvanın havasından bir kədər istidir. Byməmləqətin muhum xusysijjəti gejzər dəjilən bir çok sy və byg çıkaran vylkanların olmasından ibarətdir.

Hal hazırda Islandijada janacak iзində gejzelərdən qeniз dajirədə istifadə olynyr.

Islandıjanın janacak ehtijatı oldykca az dır. By məmləqətdə kət'ijən qemur mədəni jokdyr. Meзələr vaktı ilə kırılıb, jandırılıb dır. Byraja janacagı baзka məmləqətdən daзımak lazım qəlir. Gejzerin dərjadan yzak hissələrində pejin, esas janacak hesab olynmada dır. Kıз mesumundə pejini toplajıb jajda kyrydyrdylar. Laqin by janacak qifajət kədər dəjildi.

Hal by qi, toprakı qəbrələməq uçundə pejin tələb olynyr. Axrıncı 10 il ərzində by məmləqətdə зəhərləri, bəjuq evlərin içtimajı muəssəsələrin, xəstəxanə, məqtəblərin və sajirələrin artması ilə əlakədar olarak janacak məsələsi qesqin bir mahijjət almıз dır. Ona qerə janacak behranını rəf etməq uçun Islandıja lazımı janacak mənbəji tapmalı və istifadə etməli idi. By mənbəj jerdən kajnajan isti sy olmyз və istifadə edilməjə baзlamıз dır.

By məmləqətdə həmin jərdən kajnajan isti syların çok olması onyn istifadə iзini junquləзdirmiз dir, Hal hazırda həmin gejzərlərdən istər зəhərdə və istərsə kəsəbələrdə qeniз dajirədə istifadə olynyr. Islandıjanın mərqəzi зəhəri hesab olynan Rikijavik зəhəri, зəhərdan bir neçə qilometro yzaklıgında olan 3 isti bylakla kızdırılır. By isə ildə 40,000 manat kənaət verir.

Rikijavidə və baзka зəhərlərdə butun hamamlar jerdən çıkan isti sy ilə təchiz olynyr. Bir çok fabrikaları ez istehsalat ehtijacında həmin jerdən çıkan isti sydan istifadə edir.

Hal hazırda by bylaklardan bir çoky millilәзmiз və hequmət tərəfindən istifadə olynyr.

Okycılarımıza

31 və 32 nuмrələrimiz mətbyat qununə həsr olynarak birliqdə çıkmıз dır.

Mudur-mə'syl M. Husejnof

QƏNT TƏSƏRRUFAT KOOPERASI JASINDA QƏNTLI KADINLARIN IŞTIRAQI

Hal-hazırda Ermənistanda 360 qənt təsərrufat kooperatif şirqətlə ri, artellər, kommynalar var dır.

By son ildə 40-a jakın zəhmət kollektivləri təşqil olynmyş hal by qi az vakta kədər 5-7 evə qibi kollektivlər var idi.

Qənt kooperasjasının tərəkkisində kadınların iştiraqi də kuvvətlənib canlanır.

Qeçən il qənt kooperatif uzvulərindən ancak 200-250 nəfəri ka dın idi, fəkat bynların sajısı 600-ə çatmış dır, qeçən il kooperasijaja rəhbərliq edən hejjətdə (idarə, şyra, təftiş komisjony) 60 kadın var idi. By il isə 200 kadın var.

Ermənistan mikjasında qənt kooperatsjasının 1926-nci ildəqi kyryltajında numajəndələrdən ancak birisi kadın idi.

By ilqi kyryltaja isə 38 nəfər kadın iştiraq etdi.

By il 8 mart qunu munasibəti ilə kadınları kooperativləşdirməq həftəsində 300 kadın kooperatifləş dirildi.

Jalnız pambykçılık şirkətində həman kampanjada 110 kadın kooperatifləşdirildi.

Byndan başka qənt kooperatsijası by ilqi kazancdan 100-də 20-25 faizini joksyllari kooperatifləşdirməq fondyna həsr etmiş dir.

By fondyn çok hissəsi kadınlar ilə batrakları kooperatifləşdirməqə sərf olynacak dır.

Qənt kooperatsijasında işçi-qənt li kadınların iştiraqini dahada can landırmak uçun kəza kadınlar şə'bəsi ilə kadınlar tə'limatçılarının kooperatif işçiləri ilə sıkı əlakə saklamaları lazım dır.

Şirqətlər vaktı vaktında joksyl kadınların ad cədvəllərini ələ qə tirə bilmədiqlərindən bynları joksyllar fondyna uzv jazdırmak zəhmətləri oldykca çətinləşir.

By səbəbdən də joksyl kadınla rın kooperatifləşdirilməsi və joksyl fondlarından lajiki ilə istifadə edilməsi qeciqir.

Joksyllar fondyndan vaktlı-vaktında təmami ilə istifadə etməq və joksyl kadınları kooperatifləşdirməq uçun həman zəhmətləri tezliqlə aparmak lazım dır.

Kadınların kooperatifləşdirilməsi kuvvətli bir syrətdə baramaçılık, arıçılık, pencərliq şirqətlərində və zəhməti kollektivlərdə apar mak mumqun dur.

S.

(Conson Hiks-Iqisini doq myşam birinidə doqmak xıjalındajam).

JENI FIRILDAK PEŞINDƏ

Inqiltərə daxilijjə naziri Conson Hiks muhafizəqar numajəndəsi Devensonyn syvalına cəvab olarak Şyra təbliqatı həkkində aparılan təhkikatın bitmədijini səjləmiş dir.

Fiqir edirəm bən jenə
Ajrı fırıldak saçam,
Aləmə səs, quj salıb,
Bolşeviqə hərb açam.
Jok hələliq əldə bir,
Hərməjə lajik jalan,
Olsa bir iş şubhəsiz,
Sysmaram heç bir zaman,

Bir neçə ajdır bənim
Işləmijir maqınam,
Maqınamız dogrysy,
Paslanaraq çəqdi nəm,
«Arkos»a kıldım hucum
Qəlmədi bir şej ələ
Imdi qərəq kaldıram
Bən jeni bir məsələ.

—

Acı.

Biz parçalanmış xırda qəntli təsərrufatından, icti maji təsərrufata qeçəcəq olyrsak əməq məhsyldar lıgı iqi uç dəfə' juqsələr, Və insan əməqinə iqi-uç dəfə' artık kənaət edilir.

Lenin

Şəxsi tənkid və muxburlər

Idarə və muəssəsələrimizi naxoş hallardan kyrtarıb jeqanə şyra idarəsinə çevirməq uçun firkəmiz tərəfindən ortaja atılan "Şəxsi tən kid" məsələsi oldykca əhəmijjətli və dogry məsələ dir.

Bynyn sajəsində bir çok idarə və muəssisələrimizdə çokdan bəri kalan noksanlar araja çıkmakda dır.

Hər halda by məsələnin daha canlı roly komsomol və qənt mux burlərinin uzərində dir.

By qunqu muxbur və komsomollar "şəxsi tənkid" məsələsinə janaşarak hər bir noksanlı, şəxsi "istər firkəçi, xyra işçisi və ilax." həkiki faktlar ilə tənkid etməli və edərqən həman noksanın aradan kaldırılması uçun əməli təqliflər etməli dir.

Qəzetəmiz sutynlarında bırakılan «şəxsi tənkid» i heç qəs şəxsi məsələ hesab etməməli dir. By proletarjatın dəmir supurqəsi dir. Bynyn vasitəsi ilə idarə və muəs səsələrin bycaklarında kalan çinov niq, bijyrokrat və muzur adətlərə karşı mubarizəmizi kuvvətləndirib by qibilərdən idarələrimizi təmizləməq dir.

Çokları by məsələjə ajrı cur janaşırlar "mən joldaşımın ejbini dejərsəm, sabah oda mənim ejbimi dejir" qibi sezlər əlbətdə jaramaz sezlər dir.

Noksanları ortadan qəturulub əldəqi muvəffəkijjətləri məhqəmlətməq uçun butun komsomol, qəntli muxburləri "Şəxsi tənkid" şuarını həjatə qeçirməq uçun həkiki faktlar və əməli təqliflər ilə jollar qestərməli dirlər. "Maman"

Irəvan turq kadınlar kylybyndaqi aparılan zəhmət lər nəticələrindən

Irəvan turq kadınlar kylyby nəz dində açılmış savad kyrslarında savadsızlıkları ləgv edən turq kadınlar və kızlarından bir necəsi "Nərimanof" namına Irəvan turq pedagozi təxnikomynyn nəz dində açılan 1 illiq muəllimlər kyr syna qədərəq 9 ajdan sonra numynə dərsi verməqlə ezlərinin muəllimliq etməq həklərinə malik oldykların qestərdilər.

Bynlar mənfyr fiqirlilərə cəvab verməş oldylar. Bynlardan başka həman kylyb içərisindən bir neçə si qəzetəjə iştiraq etməqə başlamışlar.

Umud varız qi bir neçəsinin fəallaşması ilə qifajətlənməjib firkəmizin ortaja atdıgı mədəni-inkılab şuarının turq kadınları arasında tam mə'nası ilə həjatə qeçirilməsi jolynda kylyb zəhmətləri nə xsysi ilə mədəni məarif zəhmətlərinə jakından iştiraq etməli dirlər.

Bagırova

Mətbyat və əməqci kadınlar

Turq kadınlarının qeridə kalmasına səbəb onların savadsızlıqı, diqər tərəfdən isə mətbyat ilə əlakənin olmaması dır. Dunjanın hər bir qusəsində qişilər ilə bərabər zəhmət aparan kadınlara heç bir hequmət şyralar hequməti qibi fiqir verməmiş dir.

5-6 ildən artık Ermənistanda kadınlar arasında aparılan zəhmətlər sezumu isbat edər. Kadınlar ezlərinə verilən hukykdan lajikilə istifadə etdiqlərinin birinci nişanəsi by qun onlar ez dərtlərini mətbyata jazıb çarələr axtarırlar qi by bizim uçun xoşbəxtliq dir. By ny biz qeçən hequmətlər zəmanında edə bilməzdiq.

Turq kadınlar kylyby nəzdində olan cəvan muxburlər dərnəqi ar zy edirqi "Zənqi Qəzetəsi" kadın muxburələrinə jaxşı fiqir versin, kadınların hər bir dərtlərinin mətbyatda ajdınlaşdırılmasına lazımı çarələr axtarsın, biz əminiz qi "Zənqi Qəzetəsi" by işi qerəcəq dir.

I. Bagırova

ƏFGANSTAN PADIŞAHININ TUR QUJAJA QƏTMƏSI

Padışah bejuq hermətlə kəbyl olynyr!

Əfganıstan padışahı Amanyllah xan Istanbyla jetişəndə mətbyat numajəndələrini kəbyl etdi.

Padışah turq dili ilə nitk dejərəq e'lan etdi qi ezu Turqijədə bylynmasından artık dərəcədə şad dır. Çunqu bynlar hər millətlərdən daha kijmətli dirlər.

Padışahı fosfor bogazında (Kara dəniz bogazı) "Həmidijjə» və "Məcidijjə" zirhliləri və bir neçə hərb qəmiləri karşıladılar. Padışah majın 10-nda Istanbyldan Ankoraja hərəqət etdi.

Əfganıstan padışahı Ankoraja jetişəndə turqijjə sədrəzəmi Ismət paşa və xaricijə işlər naziri Tofik Ruşdu bəq karşıladılar.

Axşam Turqijjə cəmhyrijjət rejisi Qəmal paşanın janında padışahın şərəfinə 100 qişiliq bir zijafət verildi.

Qəmal paşa ez nitkində dediqi: Azadəliq və istiklalijjət ygrynda aparılan mubarizə cəhbəsi Turqijjə və Əfgan əhalilərini biri birinə baglajır.

Qəmal paşanın nitkinə cəvab olarak padışah Turqijədə bylyndygyndan artık dərəcədə şad olyb əlavə etdi qi:

Turqijə və Əfganıstan xəlklari kardaşlardırlar. Onların kabagında hal hazırda qi tərəkki məsələsi dyrmyş dyr.

Qunduz sahat 3-də padışah ar vadı ilə bərabər cəmhyrijjət sədrinə zijarət etdilər.

Axşam sahat 5-də padışah Qəmal paşa ilə məclisi mə'bysana qetdi. Həman iclasda Bejnəlməlal rəkəmləri kəbyl etməq məsələsi muzaqirə olynyrdy.

Məclis mə'bysan 1929-ncı ilin ijyn ajından başlajarak məcbyri syrətdə Bejnəlməlal rəkəmləri həjatə qeçirilməsini təsdik etdi.

Turqijə hequməti jeni əlifbajı kəbyl etməqdə dir

Turqijənin nim rəsmi "Haqimijət Millijə" qəzetəsinin verdiqi mə lymata qerə Turqijə hequməti jeni əlifbajı həjatə qeçirməq kərar verməş dir. Qələcəq tədris ilinin başlangıcında, butun məqtəblərdə jeni əlifba ilə dərs qeçilməqdən ətəri muəjjən programa duzəltilmiş dir.

Qz cəzalarına çatdılar

Vedi nahijjə Çimən qənt əhli Imamkyly Qərbəlaji Husejin ogly 35 jaşında oldygy halda, 12 jaşında həmin qənt saqinəsi xırdaca Oryc Əli kızını, kızın anası Lejli Qərbəlaji Həsən kızına başlık olarak 6 toxly və bir kədər pyl verib həman sənə janvar ajının 12-sində aldadarak ezunə həjat joldaşı etməqə muvafik olmyş dyr.

Imamkyly Qərbəlaji Husejin Og ly kızın az jaşlı olmasını nəzarə alarak şimdijə kədər Zaksa aparmamış dır.

By halı Çimən qəndin sabik şyra sədri joldaş Bala Əli ogly milis mudurinə xəbər verməş və milis muduri by işi nahijjə xəlk məhqəməsinə verməş dir.

By maj ajının 17-sində xəlk məhqəməsi tərəfindən 12 jaşında kızı 35 jaşında ixtijar qişinin aldadıb almasını xəbər verərəq Bejuq Vedi zəhmətqəş qəntli kadınları məhqəməjə toplanarak xəlk haqimi joldaş Cə'fər Sejidli və xəlk iclasçıları Xanım Şadlinsqi və Kızbəst Tagıjeva ilə birliqdə məzqyr və məzqyrənin (kız verən və alanın) işlərinə bakıldı.

35 jaşında olyb 12 jaşında zavallı kızcagızı aldadıb alan Imamkyly Qərbəlaji Husejin Oglyny cinajət usyli məcəlləsinin 190 və 90-ncı maddəsinin birinci bəndinə əsasənlarak il jarım azadlıkdan məhrym edildi.

Və kızı pyla satan anası Zejli Qərbəlaji Husejin kızını isə bir il hukykdan məhrym edərəq işlərini kyrtarmış hesab etdilər.

Qəz kylak zadə

Butun elqələrin proletarları, birləʒiniz!

26 Maj 1928-nci il.

Jaʒasın iʒçi-qəntli ittifakı,

Abynə kijmətləri:
1 Illiqi . . . . 2 manat
6 Ajlıqı . . . . 1 manat
3 Ajlıqı . . . . 60 kapeq

Адрес Эрив. Ц. К. К. П. (б) Арм.

Zənqi gəzetəsi

ERMƏNISTAN KOMMYNIST (b) FIRKƏSI MƏRQƏZI KOMITƏSININ ORGANI, QƏNTLI GƏZETƏSI DIR.

Adres: Irəvan K.)b) F. M. Komitəsi

№ 32 (132)

həftədə iqi dəfə' çıkır

3-nci il dəvami

ʒYRA HƏQUMƏTININ MUVƏFFƏKIJJƏT/ JOLYNDA ʒYRA MƏTBYATI VƏ IʒÇI-QƏNTLI MUXBURLƏRI BƏJUQ ROL OJNAMIʒLAR DIR

Iʒçi-qəntli muxburlərini bijyrokrat və kolyçomakların tə'kibindən mudafiə edəlim! ʒəxsi tənkidi kuvvətləndirəlim!

MUXBURLƏR VƏ ƏZ ƏZUMUZU TƏNKID HƏKKINDƏ

Firkəmizin aprel plenymynda ejdana atmıʒ oldygy əz əzumu tənkid ʒuarını by qun muxbirlər hərəqatımızın ən əsasi məsələlərindən birisi olmalı dır.

ʒyra aparatlarında və ictimaji muəssəsələrdə və firkə aparatlarında əz əzumuzu tənkid ʒuarı altında aparılan butun zəhmətlər gezdən qeçirməli.

Aprel plenymy qəstərdiqi, əqər tənkid usylyny biz cəsarətli aparmazsak bijyrokratizmidən "agadan və qəhnə kajdalardan biz əzumuzu kyrtarmalıjız.

Əzumuzu tənkid zəhmətlərini kimlər aparacak dır?

Əlbətdə qi aparat baʒında otyran və ja mə'syl iʒçilər əz noksanlarını o kədərdə asanlıkla səjlədiqləri qibidə əzlərini tənıkd edəzlər.

Bynyn uçun dur qi firkəmiz aʒagıdan jykarıja„ tənkid usylyna bəjuq dikkət jetirilməsini mətbyatın birinci vəzifələrindən hesab etmiʒ dir.

Muxburlərimiz qənt kolyçomak və jaramaz unsurlər həkkində jazdıkda həmin unsurlərin na razı olmakda muxburlərimizə pis qəzlə bakacakları təbii dir.

Fəkət bizim bə'zi ʒyra aparatlarımızın ʒyra və firkə iʒcilərimizin nekʒanlarını muxburlər qəstərincə muxburun agzını baglamıʒ, onyn kələmini kırmak istəjən iʒçilərimiz də az dəqil dir.

Qəntli muxburlərimiz qəntdə ʒyra mətbyatının nobətçisi və ʒyra idarələrinin gejri rəsmi laqin mə'syl mufəttiʒi dir. Çok vakt muxbur bir takım səhvilərdə japar, hər bir muxbur jazdıgı məktubun əsasını anlajıb təhkik ət-məli və sonra jazmalı dır. Byny heç qəs inqar edəməz və laqin muxburun japmıʒ oldygy xırda bir səhv uçun qənt iʒçilərimizin ona hucym etməjə və ony təhdid edərəq noksanlarını qəstərməqə jerləri jok dur.

Mərqəzi komitənin organı olan »Zənqi Gəzetəsi„nin həkiki karagoly olan hər bir iʒçi qəntli muxburu əz organı karʒısında mə'syl oldygyny ynytmamalı dır.

Butun noksanları və səhviləri açıkca və qizlətmədən səjləqə və jazmaga mejdan verilməli dir.

By ən zijadə saglam və ciddi joly tə'kib etməqlə muvəffəkijjətlərə najil olmagımıza pəq bəjuq zəhmətlərimizi xarab edəcəq bir çok muhumm səhvlərin kabagını almıʒ və ictimaji həjatımızın saglamlıgını bəjuq mikjaslə tə'min etmiʒ olyryz.

Əzumuzu tənkid ʒyarını qərəq umymi jıgıncaklarda və qərəq gəzetə sutunlarında ilq həjatı qeçirənlər əlbətdəqi iʒçi və qəntli muxburlərimiz olmalı dır.

Hər bir muxbur by cəbhədə əz vəzifəsini oldykca anlamıʒ və icra etməjə çalıʒır zənnindəjiz.

Laqin qənt muhutində muxburlərimizə by əhəmmijjetli vəzifələri ni icra edəndə qimlər qəməqliq qəstərməli dirlər.

Səz jok dır qi birinci nobədə firkəvi və komsomol joldaʒlarımız olmalı dır.

Fəkət tə'suflər olsyn qi çok vakt qəntdəqi qent mə'syl joldaʒlarımızdan bə'ziləri qəntli muxburlərinə jardım edəcəqləri jerdə, onyn zəhmətinə və vəzifəsinin icrasına maneçiliq qəstərirlər.

By iʒə ictimaji həjatımızın butun zəhmətlərində bijyrokratizmin nə qibi zərərli təməllər atmıʒ oldygyny və bizim saglam və fajdalı iʒ qərməmizə və nə qibi bəjuq ma'neçiliqlər tərətdiqlərini iʒbat edir,

O dır qi qənt ʒəhər və kəza qərəq mə'syl və qərəqsə gejri mə'syl iʒçilərimiz qəntli muxburləri ilə əl ələ vərərəq əz əzumuzu tənkid ʒuarını juzdə juz faizlə həjatə qeçirməqə çalıʒmalı dırlar.

A.

ƏQRƏNMƏQ, ƏQRƏNMƏQ VƏ HƏMIʒƏ ƏQRƏNMƏQ!

Umym Ittifak L. K. Q. Ittifakı, kyryltəjında Stalin joldaʒın çıkıʒı

Bizim sinfi duʒmənlərimiz hələliq əzilməmiʒlər.

Bizdə daha sinfi duʒmənçiliq olmadıgı fiqri dogry dəqil dir.

Sinfi duʒmənlərimiz var olmakla bərabər hətda artırlar və ʒyra həqumətinə karʒı çıkıʒda bylynmaga çalıʒırlar.

Kıʒın əvəllərində taxıl tədariqi iʒindəqi çətinliqlər, ʒaxtinsqi qəmur mə'dənlərində əqsi inklabçı muhəndislərin iʒi, bizim daxili və xarici səjasətimizin binlərcə dəlilləri sinfi duʒmənlərimizin oldygyna subyt dırlar.

Sinfi duʒmənlərimizə karʒı iʒçi sinfinin mubarizə hazırlıgını juqsəltməq, firkənin nobəti məsələsi dur.

Bijyrokratizmə karʒı mubarizə aparmalı

Həm firkə daxilində, həm L. K. Q. Ittifakında, həm Həmqarlar ittifakında və iktisadi təʒqilatlarda bijyrokratizm-çinovniqliq dəvam edir.

Acınacak hal byrasında dır qi məsələ jalnız qəhnə bijyrokratlarla bitməjir. Qəhnələrin janında kommynistlərdən jeni bijyrokratlar da qəqərmiʒlər.

Kommynist bijyrokratı ən təhləqəlisi dir. Çunqu by əz çinovniqliqi əz fənа iʒləri . kommynis-uzvuluq məsləqi ilə ərtur.

Tə'suflər olsyn qi by qibi kommynist bijyrokratların sajıʒı az dəqil dir.

By qibi bəlalı hallara karʒı mubarizə aparmak usyly ancak firkənin ancak aʒagı təbəkələri uzərinə dikkət və nəzarət etməqi kuvvətləndirməq lazım dır.

Bijyrokratizmə qim nihajət verəcəq dir?

Byna ancak bir jol var dır, aʒagı təbəkələr uzərinə nəzarət iʒi və iʒçi sinfinin tənkidi kabaga çəqməq dir.

Milijonlarca iʒçinin tənkidi hər halda lazım dır qi onların təcrubələri boʒa çıkmasın və by təcrubələri hesaba alarak hejatə qeçirilsin.

Mutəxəssislərdən jeni kadrolar jaratmak lazım dır

Bizim butun xalk təsərufatının tiqrar kyrmalı, qənt təsərrufatı sahəsində bəjuq kollektiv təsərrufatların təməlini hər halda məhqəmlətməli dir.

Bynyn uçun qənt təsərrufat elmini bilən adamlar lazım dır (mutəxəssislər) bynların sajıʒı bizdə zijadəsilə az dır.

Istehsalatda iʒlər jaxʒı dır və byradada jeni inʒaatçılar əqsiqdir. qafi dərəcədə dəqil dir.

By Səbəbdən də qənc inʒaatçılar kadrosy jaratmak məsələsi kabagımızda dajanmıʒ dır.

Əzu uçun xusysi zijalılar jaratmajan, elmi bənimsəmijən, elm uzərinə əsaslanmıʒ təsərrufatı idarə edəmijən iʒçilər — heç bir zaman əlqənin sahıbı ola bilməz.

Hal-hazırdaqi ʒərajitdə jalnız koçaklıkla yzaga qedəməzsən.— **Duʒməni məglyb etməq uçun istehsalat, qənt təsərrufat, transport (naklijjə vasitələri) ticarət kyrylyʒyny bilməq ləzım dır.**

Elmi əldə etməq uçun butun duʒmənlərdən və dostlardan əqrənməq, əqrənməq və həmiʒə əqrənməq lazəm dır

Elm əzu binlərcə ʒəbələri olan bir kələ dır. Həmin kələji qərəq qənclərin əzləri zəbt etməli dirlər. Imdi bizim uçun mə'dəniliqdə, manyfaktyrada, qimjada, qənt təsərrufatında. ticarətdə və sajir iʒlərdə bolʒəviq mutəxəssislər lazım dır.

Bynlarsız boʒ jerə zənn ediriz qi kapitalist mutərəkki əlqələrinə çata biləcəqiz.

Hal-hazırdaqi ʒuarımız inklabı qənclərin elm uzərinə hucym etmələri dir.

M.

PROLETARJA MƏTBYATINDA IʒÇI QƏNTLI MUXBURININ ROLI

Qəhnə usyl idarədən bizə mirasa kalan bir çok muzirr və zəhər adətlər cəhalət və mohymat ilə mubarizə etməq bəjuq və əhəmmijjətli bir jer dytyr.

Sosjalizm kyrylyʒyny məhqəmləndirməq uçun ən birinci vasitə məmləkətin qequ olan savadsızlıga, mohymata və millətpərəstliqə karʒı canlı mubarizə aparmak (Lenin) joldaʒın vəsijjətlərindən dir.

By muhumm məsələlərə karʒı mubarizə silahı mətbyat amili iʒə iʒçi-qəntli kızıl muxburlər ordysy dyr.

Hər bir iʒçi-qəntli muxburu by lyndygy muhutindəqi by qibi mədənijjətsiz halları qərəbilib təhlil edir, və bynların ortadan kaldırıl ması uçun canlı və əməli təqlifləri mətdyatda bildirməli dir.

Əlqəmizin mədəni və sosjalizm kyrylyʒy ygrynda iʒləjən muxbur lərimizin canlı iʒtiraq və fəalijjətini qərməjən, kolyçomaklar və ʒyralar usyl idarəsindən na razı kalan ʒəxslər qizlidən bir çok mane'lər tərətməq istəjirlər. hətda bə'ziləri bir neçə muxburumuzun həjatınə syji kəsdədə bylyndylar.

ʒubhə jok qi by qibi muzur unsurlər əzlərinə lajik cəzalarını qərdulər və proletarja mətbyatı və onyn kızıl muxburlər ordysynyn mə'nəvi kuvvələrini zərrə kədər kıra bilmədillər.

Tərəkkijatımıza mane olan hər bir təʒqilatı ortadan kaldırmaga, qəntdə jeni həjat jaradılmasına, qənt təsərrufat iʒlərində jeniliqlər jaradıb bynları qəntlilər arasında qitləviləʒdirilməsinə çalıʒmasını hər bir biliqli muxbur əzunə vəzifə bilməli dir.

Qəntlərimizin mədəniləʒdirilməsi, qənt təsərrufatımızın ajaga kaldırılması, təsərrufatımızın kolləktivləʒdirilməsi bizi sosjalizm həjatına çatdıran ən dogry jollardan birisi dir.

Muxburlərimiz həmin cəhbədə indijə kədər bejuq muvəffəkijjətlər əldə etmiʒlər, və byndan sonra muvəffək olacaklarına kətijən ʒubhəmiz jok dır,

K. Zəqi

K. (B) FIRKƏ VƏ ICTIMAJI TƏʒQILATLARIN JENIDƏN SEÇQILƏRI

Maj ajının 15-ndə tabyrymyzyn butun firkə və ictimaji təʒqilatların jeni səçqiləri kyrtadı.

By səçqilər əz əzunu tənkid etməq ʒuarı altında qeçdi və by sajədə qəhnə organların açıkları mejdana çıkdı.

Təʒqilatlarımızın by açıkları kırmızı əsqərlərin səjasi, firkəvi, hərbi və bəjnəlxəlk tərbijjəsi verməq iʒlərində olmyʒ dyr.

Həmin təʒqilatların həkk-hesab zamanında anlaʒıldıqı ictimaji təʒqilatlardan Oso-Avioxima xəlkin hərbiləʒdirilmə iʒini aparan ictimaji təʒqilatlar ilə daha sıkı əlakə saklamıʒ dır.

By kıʒ təhsili dəvrəsində tabyrymyz komandanlarından bir çokları həmin zəhmətlərə kosylmyʒ və tabyrymyzyn turq bəluqu turq texnikomy və rabfak ilə əlakədə bylynarak muntəzəm syrətdə hərbi məʒgylijjətlər aparmıʒ dır.

L. K. Q. I. əzəqi uzvulərindən çokları sonqinə sojyk xət-hərəqət qəstərmiʒlər idi. O səbəbdəndə orada məʒgylijjətlər axsamıʒ dır.

Təʒqilatların çıkardıgı kəti namələrdə kejd edildiqi qələcəqdə ictimaji təʒqilatlar ilə rabitəji mehqəmlətməq və hərbiləʒdirməji dahada dərinləʒdirməq lazım dır.

Kommynist firkəsinin duzqun rəhbərliqi və milijonlarca zəhmətqeʒlərin jardımı ilə kırmızı ordy kapitalistlərin qələcəq hucymjarına karʒı hər zamandan zijadə ajık olyb və ajık kalacak dır.

Miko

Latın əlifbası və Iran mətbyatı

Jəni (latın) əlifbasının həjata qeçirilməsi uçun Iran mətbyatında muəjjən bir cərjana baʒlanmıʒdır.

By cəhətdən dikkəti ən zijadə cəlb edən Irangəzetələrindən **"Ittıalat„**ın "Avropa məqtybları„ sərlohəsijlə dərc edilən məkalə dir.

Məkalə sahibi ʒiddətli bir syrətdə **qəhnə ərəb** hryfatı uzərinə hycym edərəq qəstərir qi "Ərəb hyryfatı təmamilə fars xalkının tələbatına, xsysilə ədəbi lisanına qifajət verməq cəhətlərdən əlvəriʒli dəqil dir. Ərəb əlifbası ilə yʒaklar savadlanmak uçun onlarca il gejb edirlər„. Məkalə sahibi sonra jeni əlifbanın jaxʒı tərəfləri bir bir sajyb, dərhal jeni əlifbasının iʒlədilməsi təqlifində bylnyr.